

Glas Svobode.

GLASILO SVOBODOMISELNIH SLOVENCEV V AMERIKI.

"OD BOJA DO ZMAGE"

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO"

Štev. 43.

Chicago, Ill., 25. oktobra 1907.

Leto VI.

VSEM ČITATELJEM, NAROČNIKOM IN PRIJATELJOM "GLAS SVOBODE"

Kjer so dosedanji lastniki "Glas Svobode" v tiskarni lista \$297 na tisku dolžni in tiskarna hoče plačana biti, ter grozi, da ustavi tisk ako ne plačamo gorenjo svoto.

Glede na to, da je precejšno število naročnikov z naročnino na dolgu; nadalje je veliko takih, kojim je naročnina vže potekla, a zopet drugim v kratkim času poteče, **PROSIMO NUJNO**, da nam nemudoma zaostalo naročnino pošljejo, naročnino ponove in nove naročnike pridobe, da nam bo mogoče list redno dopošiljati.

Nadalje prosimo, da nam naslove natančno naznanijo, preseljivke, stari in novi naslov označijo.

Mi se bodemo potrudili, da cenjenim naročnikom povolno ustrezemo, da ne bo nikakih pritožb in to temveč ko je uredništvo in upravlštvo v novih in večjih rokah.

Nadjamo se, da se bo naša prošnja upoštevala ter pozdravljamo s s. d. bratstvom

Uredništvo "Glas Svobode",
665 Blue Island ave., Chicago, Ill.

NAROČNIKI IN SOMIŠLJENIKI "GLASA SVOBODE" POZOR!

Vsa pisma in druge pošiljatve, tičeče se našega lista, naslovite od sedaj zanaprej na sledeči naslov:

Glas Svobode, 683 Loomis St.,
Chicago, Ill.

Razgled po svetu.

RUSIJA.

Iz Odese se poroča, da se je zopet na vlak napad izvršil. Roparji so vrgli bombo na vlak vsled česar se je razbila lokomotiva. Strojvodja, kurjač in 2 ženski so bili ubiti. Roparji so v poštini voz vdrli, tam ubili uradnike, dva orožnika in odnesli 25.000 rubljev.

V Parizu se ruska vlada s francoskim bankam pogaja za posojilo malenkosti — 100 milijonov, kar bo tudi dobila.

Rusko mornarično ministerstvo je sklenilo, da od leta 1908 naprej ne odda več gradnje ladij v inozemstvo. Finske ladijedelnice se tolačejo za inozemske.

Velikansko zadolženje Rusije.
Pairz, 18. oktobra. — Raznaša se vest, da je francoska vlada pritrdila, naj se prihodnje spomlad emitira ogromno rusko posojilo v znesku 1300 milijonov rubljev. Pri tem sta se francos-

ki in ruski fanančni minister zedinila, da mora car osebno jamčiti za dolg v slučaju, da nova duma ne odobri najetja tega posojila. V tem slučaju bi se duma takoj razpustila, a ustava bi se suspendirala.

AVSTRO-OGERSKO.

Franz Josip, avstrijski cesar še živi, a je zelo slab. Malo upanja, da okreva.

— Zdravje cesarja avstrijskega gre navzdol.

Dunaj, 14. okt. — Deželni zbor je predlog za obdavenje avtomobilov sprejel. — Prav tako.

Svarilo velesil zaradi Macedonije
Carigrad, 14. okt. — Razum svojim zastopnikom v Belgradu, Sofiji in Carigradu sta Avstro-Ogrska in Rusija poslali zelo ostru navodila svojima zastopnikama v Atenah za grško vlado. Ta navodila napravljajo vtisk, da velesile delajo najbolj Grško odgovorno za vstaške nemire v Macedoniji in za poskuse, pridobivati s silo, teren v Macedoniji na škodo drugim narodnostim.

Skrajni čas je pač, da bi se v Macedoniji že mir in konec nečloveškemu klanju naredil.

Nagodba med Cislitvansko in Ogrsko je sklenjena a za Avstrijo zopet neugodno, kakor smo zadnjič omenili, da hoče tako priti; kajti Avstrija ima srečo, da jo Ogrska vedno za nos vleče. To je avstrijsko socijalno gospodarstvo.

FRANCIJA.

Nemški cesar Viljem II.

Berlin, 16. okt. — Prestolonaslednik Friderik Viljem je danes enoletno učno dobo v ministerstvu notranjih zadev nastopil. Dobil je dopust od vojaščine (!) in govori se, da bo pri vseh ministerstvih svoj nos vtaknil. Koliko bo plače kot praktikant imel ni povedano; gotovo pa več kakor kakki stradajoči pisar.

Dogodki v Macedoniji.

Carigrad, 18. oktobra. — V Lorini pri Kastoriji so grški vstaši vpriporili veliko klanje med Bolgari. Pomorili so nad 20 oseb, med njimi 13 žensk. Oblasti so uvidele, da ne bo prej konea grškim grozodejstvom, dokler se glavni krivci ne pozapre. Zato so prignali te dni 120 Grkov iz boljših slojev v Solun v zapore, ker je dokazano, da so podpirali vstaše.

Punt v Maroku.

Iz Pariza se poroča, da plemo Zenatov se je brezpogojno Francozom podvrglo. Plemo Šanjev hoče 2 in pol milijona odškodnine plačati, ako bi Francozi Casablanca zavzeli. Morfarji španske bojne ladje so vtihotapili 1000 patron a so jih carinski stražniki zasačili.

Nemiri v Kalkuti.

Iz Londona se poroča, da v Kalkuti so resni nemiri izbruhnili. Nemiri so proti Evropejem naperjeni in jih je veliko ranjenih.

Riga, 19. okt. — Danes jutro je bilo 6 revolucijonarci, kateri so bili od vojnega sodišča k smrti obsojeni, — ustreljeni. 12 k

smrti obsojeni so bili od guvernerja pomiloščeni a za celo življenje k prisiljenemu delu v Sibirijo odposlani. Drakonično dovolj.

Ameriške vesti.

Sluga gospodov.

Trenton, N. J., 19. okt. — Minulo zimo je bil John Šučjler radi umora k smrti obsojen. Po pomoti šribarja (clerk) je justifikacija nad Šučjlerjem izostala. Te dni je prišla k guvernerju Stokes v New Jersey deputacija, kateri je župnik Presbiterjanske cerkve Baker Smith načeloval, in pri guvernerju odločno zahteval, da se obsojenec obesi in justifikacija več ne zavleče! Ta božji služabnik, kateri Kristov nauk v miru in ljubezni do bližnjega oznanjuje, se je razkrinkal in pokazal svojo zversko krvoločnost.

\$100,000 zdravniku.

Zdravnik dr. L. C. H. Ziegler je dediče, pokojne Harriet MeVicker za svoto \$100,000 tožil. Tožbo je vtemeljal, da je zadne leta edino le umrli, svoj pokle žrtvoval in da je ona njemu označeno svoto obljubila v oporoko postaviti. Porotniki so tožitelju verjeli, in sodnik je dediče k plačilu obsodil. Lepo Business!

Nesramni dijaki.

Ithaca, N. Y., 14. okt. — Mestjani, uradi in vse ljudstvo je proti štrajkujočim krojačem nastopilo ter "skabe" pod svoje okrilje uzelo. Štrajkujoči krojači bi že zmagali a ljudstvo jim nasprotuje, "garjevee" podpira in dijaki štrajkujoče izzivljejo na vse načine. Sramota!

Mirovna konferencija v Haagu zaključena.

Mirovna konferenca v Haagu se je s svečanim konkurzom zaključila. Zgodovina te konferenec v sklepanju izoroženja, pogajanje v svetovnem miru itd. — same lepe reči, — je več ali manj znana.

Prvi, kateri je te konferenec navetoval, ni bil nikdo drugi, kakor ruski trinog Miklavž II. Ta je mir, svetovni mir svetoval, a nameraval je Japonec vničiti, dobil pa je poštene batine, ktere mu bodo za vse življenje po ušesih zvonile. Natvezil je celemu svetu, da želji mir, doma pa svoje podanike brezmejno kole in uničuje.

Drugi, koji je nato delal, da se je zadna konferenca sestaniła, je predsednik ameriških združenih držav. Ta gospod ravno tako o svetovnem miru blebeče, a proti Japonecem se šopiri in doma hiti na vse pretege bojne ladje graditi!

Tedaj, kaj je s tem posvetovanjem v svetovnem miru? Odgovor je kratak, glasi se: — nič, in zopet nič!

Pardon! nekaj je pa vendar vreden, namreč, da vsaka taka konferenca milijone stane, da premodri gospodje si žepe polnijo in davkaplačevalce presajo.

Da ta, ravno zaključena konferenca, ni nič vredna bila, dokazujejo besede predsednika konferenec, Rusa Nelidoff.

S suhoparnimi besedami je Nelidoff se izrazil, da delovanje delegatov ni razven ustanovitev

mednarodnega zajetnega sodišča (Prisengericht) — absolutno nič vredno! To pa ve vsakdo, brez Nelidoffa, kdor se količkaj z politikavo bavi. In smelo trdimo, da take in onake konferenec ne bodo kaj koristile, dokler se socijalizem do vrhunca ne dospje.

Prijetno je, vojak biti.

Vsaki, kdor je bil vojak, ve "prijetnosti" tega stanu ceniti, posebno pa šelej, ako siromak zbolí. Stari vojaški zdravniki imajo svoje muhe in bolni vojak si nemore pomagati. Tukaj ena dogodbica:

Pri pešpolku št. v stari domovini služboval je stari polkovnik zdravnik M. Ta mož je imel svoje nazore v zdravljenju in vsaki se ga je izogibal do skrajne sile. Nekega dne pride le vojak-prostok Voljarič k njemu in mu javlja, da je bolan. Zdravnik vojaka nekoliko časa motriva nakar ga vpraša: "Kaj vam je?" Vojak mu reče, da ga v levemu kolenu bode in da ne more hoditi. Zdravnik de nato "hm" in vojaka ogleduje spredaj, vzadaj, na levo, na desno, ogleduje mu oči, ušesa in konečno mu veli usta odpreti; tu pogleda jezik in ko ogleda še zobe, zarohni na vojaka: "Prašič, pojdite in osnažite si zobe — marš!" Vojak se vrne k stotniku ter javlja stotniku izid preiskave bolezni.

Stotniku ni hotelo v glavo, kaj da ima zbadanje v kolenu z zobmi za eno zvez, ter vpraša nekega dne zdravnika, naj mu leta temelj tega zdravilstva pojasni. "Ja, vidiš dragi prijatelj," reče važno polkovni zdravnik, "to je tako. Ako si taki dečko zobe ne snaži, slabo prebavlja in ako slabo prebavlja, potem ne gre, in posledice stopijo tudi v koleno." Ja, vojak biti, to je veselje!

Nečloveška kazen.

V St. Louis je bil črncec Lee Shibly zaradi vlomitve in tatvine iz navade obsojen. Tepeasti sodnik poi menu Hugo Muench, ga je obsodil v ječo samo na 99 let.

Ta sodnik je vseskozi Salomona prekosil. Muench baje ni trinog; marveč vljuden človek. On je član telovadnega društva, prostomislec, pristni republikanec in bog si ga vеди kaj še vse. Čestitat se mu pa le mora, da se je sedaj tudi rokodelstva krvnika oprijel. Ja, ja, bog je baje tudi osle ustvaril!

Sodno postopanje s socijalnega stališča.

Obstoječa družba se giblje v takozvanem "zločinstvi" nasproti, v napaknem okrožju. Ona nemotre in tudi noče pripoznati, da hudodeleci niso nič drugega, kakor naravna posledica obstoječih, zverženih in nasprotujočih naprav in zakonov; da vse reformacije na teh napravah ničesar ne predrugačijo, in končno uzroki k zločinom neisprenljivo dalje obstajajo. Akoravno bi se strogejši zakoni, strogejši izpeljava tistih vvedla, več čuvaju postav, v obliki policajev in drugih ljudolovcev nastavilo, zločinov vkljub temu ne bo manj. Dokaze imamo tu v Chicagi, da akoravno se je četa policajev zelo pomnožila, vendar se zločinov množje namesto da bi se omejili. Kar bi se v današnji družbi dobrega v tem ožru storiti zamoglo, je

Delavci! Od Minesote proč! 17,000 rudarjev je še vedno na štrajku! Ne vrjamate lažnjivim kapitalističnim listom, ki poročajo, da je rudarski štrajk končan Ne poslušajte agentov, kateri so v službi kompanije in kapitalistov!

edino sredstvo, da bi se zakoni vljudno rabili, kakor je mestni sodnik Cleland v njegovem predavanju popolnoma pravo zadel.

Sodnik Cleland, kateri si je vsled njegovega gesla glas pridobil, govoril je v njegovih izkušenj. Potem ko je temeljito v zakonokršnju po oženjenih ljudi razpravljaj, rekel je:

"Obsodite vi tega moža in vi naredite, da bo njegova rodbina trpela, in ako ga v ječo vržete, bo njega rodbina še huje trpela. Torej mi je le eno možno storiti: dajte vi temu možu še eno priložnost. Ako se on zopet pregreši, potem mora v ječo, a dolžnost je države, da za rodbino skrbi.

Od 860 ljudi, ktere sem med mojem uradovanjem na besedo, da se poboljšajo, na prosto dal, jih je samo 93 obljubo prelomilo. Od teh 93 sem 26 zopet izpustil ko so bili 10 do 30 dni zaprti, in opazil sem, da ta kratki zapor jih je popolnoma ozdravil."

"... Izvršitve vseh današnjih zakonov bi bilo smešno, ako ne bi bila drakonična strova zvez."

Govornik je tudi ostro kritikoval dandanašnji dokazilni običaj. Tudi topoglavega kakor brutalnega, pravosodnega ministra Bonaparte ni prizanesel in mu krepki mahljaj prizadjal. Dalje je rekel: "Z brutalno surovostjo vi neztmorete ničesar spreobrniti, kakor je zadni generalni odvetnik Bonaparte rekel, da človek, kateri je znavaže zločinec postal, se ga more umoriti."

Govornik je govoril o slučaju nekega mladenca. Petkrat se mu je dokazal zločin tatvine, ali dokazalo se je tudi, da je mladenec bolan bil, in ko je ozdravil je bil dostojen človek. "In vprašam vas," je nadalje rekel govornik, "ali naj se taki človeč umori ali pa za celo življenje v ječo vrže?"

Takih sodnikov s takim mišljenjem je malo in željeti bi bilo, da bi vsi tako misljili kakor Cleland.

Philippine.

V Manili se je vest razširjala, da so tam atentat na ameriškega vojnega ministra Taft-a izvršiti nameravali. Neki duhovnik je polienje opozoril, da je bil namen "bombo" na ministra vreči, ko je le-ta sprejmu "Jezuvitev" prisostvoval. Sedaj Tafta "tajni svetovalci" iz Washingtona čuvajo.

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

Peti del.

(Nadaljevanje.)

V./

Še tisti dan je grof Majnhard zapustil Senožeče in se je vrnil v patrijarhove armade, kjer so ga pričakovali z veliko nestrpnostjo in ga hitro peljali v šotor patrijarhovega legata.

"Kaj ne — Juri Devinski je odklonil patrijarhove pogoje," je dejal Simon Virko, ko je spremljal Majnharda k legatu.

"Evo njegov odgovor," je odgovoril Majnhard in je skoro dobesedno ponovil, kar mu je bil rekel Juri.

"To je plemenito, to je res viteško," so pripoznavali vsi, ki so bili navzočni in nič niso prikrivali, koliko je s tem pridobil devinski vladar v njihovih očeh.

Tudi legatu je ponovil Majnhard Jurjeve besede, a tu ni slišal niti besedice pripoznanja za Jurjevo zvestobo in plemenitost. Legat je pobožno zavijal oči, je globoko vzdihnil, kakor da mu kdove kako krvavi srce in je potem dejal:

"Bog mi je priča, da sem storil vse, kar je bilo v mojih močeh, da preprečim krvoprelitje. Naj pade prelita kri na tistega trdovratnega grešnika, ki neče slišati opominov in svetov preste izveličevalne cerkve."

Majnhard ni nato ničesar rekel. Stiskal je pesti in najraje bi bil legatu udaril v obraz. V sobi pa je bil tudi menih Dominik. Majnhard je videl lokave poglede legatove in Dominikove in zato je brzdal svojo jezo in udušil vse trpke besede, ki so mu silile na jezik. Legat ga je povabil, naj ostane s svojim spremljevalci v taboru, da bo priča, kako zavzame patrijarhova armada Senožeče ali Majnhard je to odločno odklonil, češ, da mora skrbeti za varnost svoje države, ker so časi burni in nihče ne ve, kaj da prinese naslednji dan.

"Kakor mislite, mogočni gospod grof," je nekako sarkastično menil patrijarhov legat in potem srepro upri svoje poglede v Majnharda ter dostavil: "Najbelj varen je vsak velikaš v naročju svete cerkve in upam, da Vas nikdar ne obide misel, iskati varnosti drugod."

"Odkar sveta cerkev ni nič več drugega, kakor združitev, ki hrepeni po nadvladi, po gospodstvu in po imetju, odkar so njeni služabniki samo še njeni vojskači — od tedaj ni čuda, če se ljudje ne čutijo več varne v tem naročju in dobro je če imajo pripravljene sulice in meče, da se ubranijo ljubezenskih objemov te Vaše svete cerkve."

Majnharda je bila nevolja tako prevzela, da ni več mogel molčati in zato je tako brezobzirno povedal to, kar je čutil in mislil in nameraval. Odgovora ni čakal. Videl je, kako je legat prebledel in kako je Dominik pristopil nekaj korakov; zapazil je tudi, kako sta se legat in Dominik spogledala, ali bil je tako razburjen, da se je hotel umakniti vsakemu nadaljnjemu razgovoru. Molče je pozdravil legata, zapustil njegov šotor ter ukazal svojim ljudem, naj vse pripravijo za takojšnji odhod.

Odhajajočega Majnharda je spremlilo do goriške meje mnogo vitezov iz patrijarhove armade. Pridužil se jim je tudi Oton Vipavski, ki je porabil prvo priliko, da je z Majnhardom zdirjal naprej in ga potem vprašal:

"Čemu ste legatu tako odkrito grozili? Verujte mi, mož je uganil vse Vaše načrte?"

"Saj mi je žal, da se nisem mogel premagati; jeza me je tako čavila in dušila, da sem moral govoriti," se je opravičeval Majnhard. "Danes in včeraj sem šele spoznal, kako prav je govoril

Juri na plemiškem shodu v Čedadu. Rimska cerkev je krvoločna in neizprosna sovražnica vseh svobodoljubnih ljudi in dokler ne bo na svetu ne miru ne sreče."

Oton Vipavski je molče prikimal. Tudi sam je bil in sicer že davno tega mnenja; v svojem srcu je bil že davno odpadel od katoliške vere ali javno tega ni mogel pokazati, ker je imel oglejski patrijarh njegovega edinega sina v rokah. Ali veselilo ga je, da se je približal krivovercem tudi mogočni grof Majnhard in v duhu je že videl, da zasije na Goriškem in na Krasu zarja nove vere in svobode.

"Kaj mislite sprijeti, grof Majnhard?"

Goriški grof je naglo ustavil konja in ostro pogledal svojega spremljevalca.

"Povejte mi najprej, Oton Vipavski, kaj mislite storiti Vi?"

"Jaz ne morem ničesar storiti." Žalostno se je glasil ta odgovor Otona Vipavskega, tako da je Majnharda nekoliko osupnil, a še predno je mogel kaj pripomniti, je rekel Oton skoro šepetaje: "Toda — ako bi se mogel gotovo zanašati na Vašo pomoč —"

"In ako bi se jaz mogel le kolikaj zanašati na Vašo zvestobo," je ostro dejal Majnhard. "Ali zdi se mi, da je že prepozno?"

Prišli so bili do goriške meje in treba je bilo vzeti slovo.

"Zdravstvujte, grof Majnhard," je zaklical mladi vitez. "Izpolnite srečno, kar je Vaš namen."

"Zdravstvujte," je odgovoril Majnhard. "Karkoli že storim, bodite prepričani, da sem to spoznal kot svojo dolžnost."

VII.

Tretji dan po odhodu goriškega grofa Majnharda je vsa patrijarhova armada naskočila Senožeče in vnel se je strahovit boj, ki je trajal nepretrgoma skoro ves dan. Juri se je s svojim vojaštvom bojeval s tisto hrabrostjo, ki jo daje človeku samo popolni obup. Ali ko je začelo solnce zahajati, tedaj je obup poletel čez nasipe in je zavladal med patrijarhovo armado. Vzlie veliki premoči je bil ostal ves napor te armade brez uspeha. Juri je bil vse njene napade srečno odbil in pod nasipom je ležalo vse polno ubitih sovražnikov.

Ko se je sovražnik umaknil v svoj tabor, je nastalo na nasipih in v vasi nepopisno veselje in vitezi so Jurja na ramah poneli v grad. Juri se je bil v tem boju odlikoval bolj, kakor je mogel kdo misliti in tudi v bojih osiveli junaki so priznavali, da ga na Krasu in na Goriškem, na Furlanskem in na Kranjskem, v Istri in na Koroškem ni velikaša, ki bi se mogel primerjati devinskemu vladarju.

Ali vzlie navdušenju, ki je navdajalo vse vojaštvo in vse prebivalstvo, je Juri vendar spoznal, da so ljudje — žejni. Ves dan so se borili, a niso užili niti kaplje vode. Sicer ni nihče Jurja opominjal na njegovo obljubo, da preskrbi vode, ali čital je ta opomin na vseh obrazih in v vseh očeh in čutil je, da zdaj ne sme več puščati ljudi žejnih.

Poklical je Komoljo in se z njim domenil kako razdeli vodo, ne da bi ljudstvo vedelo, kje da jo jemlje. Komolja je razpostavil svoje razbojnice od grajskih vrat do velike sope, iz katere so tajne stopnice vodile v stolp s skrivnostnim vodovodom. Juri sam in Komolja sta nosila vodo iz stolpa na stopnice odtod so jo Jurjevi najboljši prijatelji, podajali naprej, da je prišla v Jurjevo sobo in od tam so jo zopet razbojniki podajali naprej, vojaštvu in prebivalstvu. Junaki, ki so se bili ves dan ljuto vojskovali proti strašnemu sovražniku, so na ta način neutrudno delali še skoro celo noč, dokler ni bila vsa vas četudi komaj za silo preskrbljena z vodo.

Že se je danilo, ko sta šla k počitku kot zadnja izmed vseh Juri

in Komolja.

V isti noči so bili v taboru patrijarhove vojske v malem šotoru zbrani menih Dominik, vitez Simon Virko in Rajmondo. Virko je bil ranjen na nogi. Ležal je na slami in poslušal, kar mu je pravil Dominik o koncu bitke.

"Zdaj vlada v naši vojski obup," je končal Dominik. "Vojaštvo je izgubilo pogum, plemstvo se kar očitno zavzema za Jurja, čigar brezprimerno junakstvo mu je pridobilo vsa sreča, legat je kar iz uma in ne ve, kaj bi storil. Že se čuje, da se obleganje opusti in da se armada razide."

Simon je srdito planil pokonei a se vsled bolečin na nogi zopet zgrudil na svoje ležišče.

"Kaj pravite? Obleganje se hoče opustiti? Z ognjem in z mečem je treba uničiti vse, ki se nahaja v obzidju senožeskem, in noben kamen ne sme ostati na kamenu."

"Ne razburjajte se, Simon Virko," je smehljaje se dejal Rajmondo. "Z ognjem ne opravite ničesar in z mečem tudi ne. Ceło upanje, da zmanjka obleganecem vode, se je izjalovilo. Moj vohun v Senožečah mi je ravnokar sporočil, da deli Juri vodo med prebivalstvo. Kje jo jemlje, tega ne ve nihče."

"Vse je zoper nas," je dihnil Dominik in jeze stiskal zobe tako, da se je slišalo škripanje "in vselej je Juri vsega kriv. Jurja Devinskega je treba zadeti in zmagati bo naša."

"Da, da," je dejal posmehljivo Rajmondo. "Ali težko je, priti Jurju do živoga."

"Ali ste že pozabili, kaj ste obetali, gospod Rajmondo?" Dominik se je bil spomnil obljub Rajmondovih in naglo je stopil pred prempoltega lastnika sužnje Zulejke. "Gospod Rajmondo, ali še veste, kaj ste govorili?"

"Kar sem obljubil, to sem pripravljn izpolniti," je s hladnim ponosom odgovoril Rajmondo.

"Potem, gospod Rajmondo, je čas, da izpolnite to svojo obljubo," je vzkliknil Dominik.

"Dobro; ali potem je tudi čas, da izvem, kako se mi bo moje delo plačalo."

"V tem oziru zamore samo legat kaj obljubiti," je menil Simon Virko, dve Otonu Vipavskemu."

"Kaj torej hočete?" je vprašal Simon.

"Senožeški grad in k njemu spadajoča posestva."

"Vzemite si ta grad," je siknil Simon.

"Kupčija bi bila gotovo poštena; če Vam jaz omogočim zavzeti grad in uničiti Jurja Devinskega, potem pač ni preveč, ako zahtevam, da se grad prepusti meni."

"V tej stvari ne moremo ničesar storiti," je v prepri posegel Dominik. "Stopite, gospod Rajmondo," je dejal Simon Virko. "Ne hvalim se, ali lahko rečem, da sem eden največjih junakov v patrijarhovi armadi. In zato Vam pravim: nikar si ne domišljajte, da bo legat vam dal to, kar je odrekal meni."

Rajmondo je vedel, da je Simon govoril resnico, vedel je pa tudi, da laglje doseže svoj smoter, če se združi s Simonom, kakor če bi delal na svojo roko.

"Bočiva zaveznika, Simon Virko," je dejal Rajmondo in je ranjenemu vitezmu podal roko. "Počakajva, kaj prinese prihodnost; če postanete — kar želim in na kar bom delal — gospodar na devinski skali —"

"Potem postanete vi gospodar v Senožečah."

"Oba pa fevdnika oglejskega patrijarha," je dostavil Dominik. "Devinske neodvisnosti bo konec."

Niti Rajmondo niti Simon ni edgovoril na to pripombo menihovo, vsak je mislil, da se gotovo ne ukloni, če mu bo tako kazalo. "Zdaj ni treba nič drugega; kakor da pridobi Dominik legata in njegovega namestnika, naj zaoržita Jurja, kadar pride v naš tabor, vsaj eno uro."

"To se lahko zgodi," je rekel

Dominik, "Toda kdo ve, če bo Juri hotel priti."

(Dalje prih.)

!Slovenci v Ameriki!

BERITE KAR VAM MI TUKAJ HOČEMO NAZNANITI.

Mi Slovenci živimo tu v Ameriki sedaj v jako hudem času in to je gotovo že Vsaki posamezni opazil. Ne da bi mi mislili, samo delavce in navadni narod, ker to čutijo več ali manje vsi Slovenci brez izjeme. Dan-danes je v Ameriki samo humbug kateri se razširja med vsem narodom, ali naj več pa še med Slovenci in naj prvi so Medical Instituti, katere moramo omeniti. Ni več daleč, ko bodo ti Instituti popolnoma iztirani in to je edino na kar mi delujemo in kar si lahko vsaki Slovenec želi, ker potem se bodo Slovenci in tudi drugi Slovanski Narodi obrnili v v slučaju boleznih, naravnost na poštene zdravnike kateri imajo skupaj Companijo in delujejo s združenim močmi v korist in blagor Slovanskega Naroda. Kam bi mi Slovenci prišli ako bi se nikdo nebi pobrigal zato, da se ustavi to denarno ubiranje Medical Institutov proti Slovanskemu Narodu in kakor smo že omenili; čas je jako kratek v katerem bodo ti Instituti izplavalji po vodi.

Vidite Slovenci, ravno v tej zadevi bi Vas mi radi opomnili na America Europe Companijo, katera ni Medical Institut in katera obstoji iz treh naj imenitnejših zdravnikov Dr. Roof, Dr. Knight in Dr. Spillinger, katerim se lahko vsaki Slovenec v slučaju naj hušje bolzni s popolnim zaupanjem pusti zdraviti, Mi smo v zvezi s svetovno znanim in mnogo odlikanim Laboratoriom v Milanu in iz tega Laboratorija dobivamo mi zdravila po imenu OROSI, ker Amerikanska zdravila niso tako izkušena kakor OROSI ZDRAVILA in zato mi tudi ne žalimo denarja, katerega moramo plačati, da mi ta zdravila tako daleč iz Evrope dobivamo. Vedite, da rabijo po cellem svetu v naj večjih bolnišnicah samo Orosi zdravila in sedaj so jih celo vojaške bolnišnice počele rabiti, ker čudoviti so uspehi, katere imajo OROSI zdravila pri vsaki bolezni.

Vsaki od Vas tudi ve, da hočejo biti Amerikanci naj bolj pametni in da nočejo priznati nobene zunanjsne stvari, ali vidite rojaki, pri OROSI zdravilih se niso mogli zoperstaviti, ker prepričani so tudi Amerikanci da so edina Orosi zdravila, po katerih se vsaka bolezen sigurno ozdravi in upisani so Orosi zdravila tudi v Washingtonu kod prava in naturalna pod številko 3402 in to je tudi očitni dokaz, kateremu vsaki mora verovati in zaupati.

BOLNIKI kateri imajo živčne bolezni, ali kateri trpijo na želodcu, plučih, jetrih, ledicah, zamašnosti in vsi tisti kateri imajo bolezni v očeh, ušesih, nosu in vratu, kokor tudi vsi, kateri imajo bolezen v krvi, naj se takoj na nas obrnijo za svet, ker to so same take bolezni, katere imajo jako hude posledke ako ne dobi bolnik pravo časno pomoč. Bolezni v krvi, to vsaki ve, da so to vse tajne moške in ženske bolezni. Orosi zdravila so edina in naj hitrejša pomoč.

TOKAJ SLOVENC! Delujmo skupaj, da pridemo do cilja in da se udiranje našega Naroda preneha. Ako ste bolni, naj si bode kakoršnja bolezen koli in ako ravno je morda že zastarana to nič ne denec, ker OROSI ZDRAVILA Vas bodo gotovo ozdravila. In res je to, kar ljudje že govorijo, da do tistega, kateri rabi OROSI ZDRAVILA — SMRT NIMA OBLAST

Pišite nam takoj po novo novo knjigo "SPOZNAJMO SE" katero Vsaki zastonj dobi,

Naprivite Vaš natančni naslov in ako ste bolni nam brez okolnosti natančno opišite Vašo bolezen in mi bomo Vašo pismo takoj uasim zdravnikom predložili, kateri bodo Vašo bolezen preučili in Vam na podlagi diagnoze določili prava OROSI zdravila, po katerih Vam je zdravje gotovo.

ZAPOMNITE SI NAŠ NASLOV, in pišite na:

America Europe Company
(OROSI)

161 Columbus Avenue, New York.

MATIJA KIRAR

GOSTILNICA

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje, Izvrstne smodke.
TELEFON ŠTEV. 777

WISCONSIN PHONE 413
LOUIS ROBSAL
Dvorana za društvene seje in veselice. Popotniki dobro došli. Postrežba s stanovanjem in hrano.
24 Union Street.
KENOSHA, WISC.

Nazdar rojaki!

Slovenecem in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago. Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30. dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

Naši zastopniki.

Za Newark in državo New Jersey: Joe Mantony, 128 Stone st., Newark, N. J.

Za Brooklyn, N. Y.: Josip Ivanšek, 102 Messerole street.

Za Eveleth, Minn.: John Rožanc.

Za Calumet, Mich. in okolico: Leo Junko.

Za Chicago, Ill.: Frank Mladič, 587 So. Centre ave.

Za državo Wyoming: Lorenc Demšar.

Za La Salle Ill. in okolico: Valentin Potisek.

Za Conemough, Pa.: J. Bricelj.

Za Johnstown, Pa.: M. Štrukelj.

Za Cleveland, O.: A. Kužnik.

Za Colorado: Joe Debevc.

Za Ravensdale, Wash.: C. Ermenc.

Za Roslyn: Wash.: A. Jmaček.

Za Milwaukee, Wisc.: John Kalan.

Za Joliet, Ill.: M. Požek.

Za Steelton, Pa.: Joe Majarč.

Za Clinton, Ind.: John Koker.

Slovenci na kongresu svobodnih mislecev v Pragi 8. do 12. septembra t. l.

Poroča A. Aškerc v S. N.

II.

Slovenski narod, po skoro tristoletnem protireformacijskem mrtvilu na novo zbužen k duševnemu življenju, ni zaspal več, nego je živel skromno dalje, čeprav pod absolutističnim pritiskom.

V začetku 19. stoletja se je porodil Slovencem prvi pravi pesnik Fr. Prešeren.

Prešeren je bil advokat in je bil svoj čas glava maloštevilne slovenske svobodnomislelna stranke.

Svobodnomislec pred letom 48. l. Kaj to pomeni, ve samo tisti, ki pozna Metternichov režim. Duhovščina je imela vso oblast v rokah. Vsak najmanjši pojav duševne opozicije, vsako nasprotovanje cerkveni avtoriteti se je skušalo v kali zadušiti. Iz življenja pesnika Prešerna in njegovih poezij vemo, koliko je trpel pod absolutističnim jarmom. Trpel je toliko, da je navsezadnje klonil duhom in se vdal z resignacijo...

Toda ustavna doba je zopet pokazala, da Slovenci ni rojen samo za duševno hlapčevstvo. Ta nova doba nam je rodila celo vrsto mož, navdušenih za kulturni, svobodnomislelni razvoj našega naroda. (Dr. Raziag, Tomšič, Jurčič, Levstik, dr. Lavrič, dr. J. Vošnjak, dr. Zarnik, Stritar, — se bili vsi Mladoslavenci, to je liberalci, ki so hoteli slovenski narod osvoboditi od jerojstva klerikalnih krogov.)

Ustanavljali so se časniki, ki so pisali v svobodnomislelnem duhu. Takih časnikov je še danes med Slovenci in to čimdalje več. Med političnimi listi je od svoje ustanovitve pa do danes "Slovenski Narod" najpogumnejši propagator svobodne misli.

In ravno v naših dneh se bje med Slovenci hud boj med dvema strankama: med katoliško in liberalno. Ti dve stranki sta sicer politični, pa v načelih obeh strank sta zastopana oba nasprotna si principa: na eni strani cerkveni in reakcionarni, ki hoče strahovati vse človeško mišljenje in dejanje, na drugi strani pa liberalni, napredni princip, ki sicer v bistvu za tem, da uredi tudi med Slovenci vse javno življenje na podlagi znanosti in ki hoče pridobiti človeški misli popolno svobodo. Na eni strani je torej ultramontanska dogmatična in reakcionarna stranka, ki hoče osvoboditi Slovence od avtoritete Rima in njegovih absolutističnih teženj.

Slavni kongres vidi, da se tudi med Slovenci borita med seboj isti dve načeli, kakor med večjimi narodi. Kakor sem rekel: ta boj je naravnost srdit, strasten in fanatičen ter v obliki vnaši takšen, da prestopa že meje dostojnosti. Kaj pa sledi iz tega?

To sledi, da sta obe stranki močni.

Močna in izvrstno organizovana je ultramontanska katoliška stranka, ker ima na svoji strani vso cerkveno hierarhijo in množico nevednega v dogmatizmu vzgojenega ljudstva.

Napredni svobodnomislelni elementi imajo na svoji strani večino slovenske inteligence ter meščanske kroge.

Smemo reči, da je v svobodnomislelnem taboru elita slovenskega naroda. Vsi boljši pisatelji in pesniki, vsi značajni politiki so v svobodnomislelnem, naprednem taboru. Najboljši del akademiške mladine je naprednega mišljenja.

Borba med reakcionarji in naprednjaki se postruje vsakim dnevom.

Katoliška stranka slutí, da ji padejo nekega dne vajeti iz rok. Ta dan se bliža počasi sicer, pa gotovo. Kakor je izgubil klerikalizem na francoskem odločujoči vpliv na javno življenje, tako ga izgubi tudi pri nas: Kdaj — to je samo vprašanje časa.

In ker se boji klerikalizem za svoje posvetno gospodstvo nad duhovi, zato napenja zadnje moči in terorizuje vsakogar, ki se oddaljuje samo za las od njegovega območja. Terorizuje pa na vseh poljih: na literarnem, političnem, gospodarskem in družabnem.

Samo par slučajej!

Zadnje dni lanskega novembra je umrl v Gorici eden največjih slovenskih pesnikov, Simon Gregorčič. Bil je po stanu katoliški duhovnik, kaplan. Napisal je pesmi, ki bi bile najkulturnejšemu narodu evropskemu na čast. Da je bil Nemeec, Francoz ali Italijan, zaslovel bi bil po vsem svetu. Tako pa je znan samo med Slovenci in nekaterimi Slovani.

V dogmatičnih stvarih se ni nikdar oddaljil ne za las od prave vere. Sicer ni pisal verskih pesmi, nego pel je navdušeno narodne himne, opeval je lepoto svoje domovine, pel o disharmoniji med idealom in realnostjo. Njegov jezik je čudovit, njegov idealizem dviga. Bil je pravi pesnik po božji volji, kakršnega bo nje ga še ni imel slovenski narod. Svoj duhovniški poklic je izvrševal vestno in ga smatral v etično-vzgojevalnem zmislu. Misli je, da je dolžen svoje ljudstvo vzgajati v človekoljubnem zmislu. Tuj mu je bil vsak verski fanatizem. Ostal je vedno v prvi vrsti narodnjak, ki je delal za ljudstvo. In kaj mislite, slavna gospoda, je doživel ta vzorni človek in genialni poet v sutani? Katoliški fanatiki iz raznih bogoslovskih seminarjev so ga ertili, sumničili, preganjali! Zakaj? Ker ni risal kakih cerkvenih kantilen, ker je pisal svobodnomislelne posvetne pesmi, ker je proslavljal svojo lepo domovino. Vse to je bilo po nazorih borniranih bogoslovskih doktorjev in po nazorih rajnega ljubljanskega škofa Missie paganstvo, in Gregorčič je bil pchnjšiv in nemoralen lirik. Prosim, to ni šala, nego gola resnica! Preganjali so rahločutnega moža njegovi lastni tovariši tako dolgo, dokler ga niso ubili na duhu. Potr in obupan je umrl. In ko je bil mrtev, so plakali ob njegovi gomili!... Pravi Tartuffi in farizeji.

Klerikalni listi in kritiki gledajo pri vsakem pisatelju samo na verski moment. Kdor piše v protikatoliškem ali vsaj ne v kametavajo in jih obsojajo tudi z estetične strani. V tem oziru bi Vam jaz znal zapeti prelepo satiro iz svoje prakse... Nasprotno pa hvalijo katoliški kritiki vsak literarni zmazek, ako je le spis skapan v katoliškem duhu...

Da katoliški fanatiki preganjajo na političnem polju vsakogar, kdor ne trobi v njihov rog, je naravno. Terorizujejo celo duhovnike, ki ne marajo zlorabiti svoje službe v strankarsko-politične namene.

Fanatični duhovniki zlorablja jo v utrditev klerikalnega režima na Slovenskem celo leco, spovednico in tolažbo na smrtni postelji. Ljudi svobodnega političnega mišljenja bojkotirajo tudi na socialnem in gospodarskem polju. Gorje slovenskemu trgovcu, ki ne trobi v klerikalni rog! Pred nosom mu postavijo klerikalni fanatizem oster odpor na nasprotni strani. Čimdalje bolj se organizuje tudi svobodnomislelna stranka.

Borba med reakcionarji in progresisti se je v najnovejšem času postrila tako, da ima najskrajnejše kribo svobodnomislelnih Slovencev že svoj posebni organ, ki ga izdaje v Pragi; to je "Svobodna Misel", ki je sedaj tudi edini

dosledni in čisto nepolitični napredni list na Slovenskem. Ta list je bil potreben, ker, povem Vam, slavna gospoda, da svobodna misel ni med nobenim narodom v Avstriji tako preganjana in sovražena mačenica, kakor med Slovenci. Zato pa se udeležujemo tega kongresa, ker potrebujemo Vaših simpatij, Vaše pomoči in Vašega sveta v hudih borbah.

Slavni kongres vidi iz tega, da Slovenci, čeprav smo med velikimi narodi malo znani, še manj čislani, vendar nismo najzadnji bojovníki za svobodno misel. Duh naših reformatorjev še živi v nas.

Boj za osvoboditev človeške misli od cerkvene avtoritete in tujenega dogmatizma je tudi nam resen in svet boj, ki kliče čimdalje več duhov na mejdan.

Ker pa, kakor sem povedal slavnemu kongresu, nismo neodvisen, suveren narod, zato tudi ne moremo delovati za svobodno misel v velikem merilu in radikalno. Delamo, kolikor moremo.

V literaturi so najboljši tisti pisatelji med nami, ki so si zapisali na svoj prapor svobodno misel.

Med ljudstvom so se začele ustanavljati knjižnice, ki ne izposojajo več od cerkve potrjenih in pohvaljenih knjig in časopisov, nego ponujajo čitateljem tudi boljšega svobodnomislelnega čtiva.

Šolstva nimamo v svoji oblasti in zato so šole pri nas takšne, kakršne hoče imeti vlada.

In ravno šolstvo med Slovenci ni takšno, kakršno zahteva zdrava pedagogika, pravičnost in duh našega časa.

Že slavni Amos Komensky, menda največji pedagog vseh časov in narodov, je zahteval, da se mora deca poučevati samo v materinem jeziku. To našelo pa se pri ustanavljanju šol med Slovenci čisto brutalno prezira.

Slavnemu kongresu sem podal statistiko našega prebivalstva po raznih kronovinah. Po tej statistiki bi morali imeti mi tudi svoje slovenske šole in to: ljudske, srednje in eno vsučilišče.

Kakšne so ljudske šole?

Na Kranjskem, Štajerskem in Primorskem so pač ljudske šole, v katerih je oficialni poučni jezik slovenščina, toda nemščina se začneja kot predmet poučevati navadno že v drugem šolskem letu. Poleg teh slovenskih ljudskih šol pa je veliko takozvanih utrakvističnih, v katerih se oba jezika (slovenski in nemški) vrstita kot ena jezika — vendar tako, da je slovenščina navadno oškodovana!

Kjer je le mogoče, ustanovi se pa čisto nemška šola s pomočjo nemškega "schulvereina" in naša mladina se poneménje. Najslabše je na Koroškem in v Trstu. Na Koroškem ni niti ene deželne slovenske ljudske šole za nad 100,000 Slovencev, prebivajočih v kompaktnih masah po južnem delu dežele. Samo dve šoli sta na Koroškem slovenski — pri Sv. Jakobu v Rožni dolini in v Velikovecu — kateri pa mora vzdrževati naša šolska družba "sv. Cirila in Metoda". V Trstu je slovenskih otrok nad 3000, a ti morajo obiskovati nemške in italijanske ljudske šole, ker je štiri-razredna privatna šola, katero vzdržuje slovensko šolsko društvo "sv. Cirila in Metoda", premajhna za toliko število slovenskih mestnih otrok.

Vlada je že ukazala, da mora mestni zastop tržaški ustanoviti za Slovence potrebni šol, pa kaj se meni tržaški municipij za ukaze z Dunaja!

Tako se godi Slovincem v XX. stoletju!

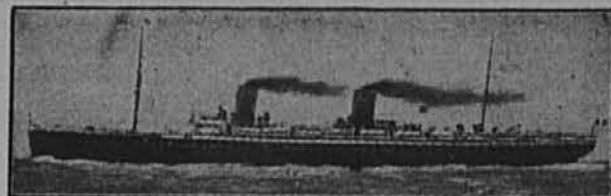
Ker torej deželni šolski sveti ne izpolnjujejo svoje dolžnosti proti nam, zato smo primorani, da si po zgledu češke "Ustředni Matice školske" sami ustanovljamo svoje narodne šole, kolikor nam dopuščajo sredstva.

(Dalje prih.)

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havro Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence 30.000 HP | La Lorraine 22.000 HP
La Savoie 22.000 HP | La Touraine 15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.
Pavl Sarič, agent na 110-17. cesta, St. Louis, Missouri.

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavnik ali praznik, tedaj se oglašite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove
po
najnovejši modi in nizki cenil.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uradije na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8:30 ure večer.
V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10.
ura dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličien zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Cemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Tiskarna

Glas Svobode

Vsem društvom in posameznikom se priporoča tiskarna "GLAS SVOBODE" za nabavljenje vsakovrstnih tiskovin. Tiskarna je opremljena z najboljšimi stroji in najmodernejšimi črkami

Tiskarna "GLAS SVOBODE" je unijska tiskarna, kjer se dela le osem ur na dan in se plačuje delavcem unijske plače. Sodrugi, ki žive v mestih, kjer ni unijskih tiskarn, naj pišejo upravništvu za pojasnila. Tiskarna preskrbi tudi prevoze iz tujih jezikov na slovenski jezik ali naobratno.

"Glas Svobode"[THE VOICE OF LIBERTY]
WEEKLY

683 Loomis St. Chicago, Ill

Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodomiselní list za slovenski
narod v Ameriki."Glas Svobode" izide vsaki petek
a velja za AMERIKO:
za celo leto \$1.50
za pol leta 75cZA EVROPO:
za celo leto kron 10
za pol leta kron 5Naslov za dopise in pošiljatve je
"Glas Svobode"

683 Loomis St. CHICAGO, ILL.

— Ako bi delavec glavo bol napel, nebi mu bilo treba život toliko trpinčiti.

— Neki duhovnik je v Bostonu rekel, da še ni nobeden bogatin v avtomobilu v nebesa prišel. Njemu nasproti neki časnikar trdi da so ljudje z avtomobilom tja prišli. Duhovnik in časnikar sta v eternika, ko v stvari govorita, kar nista vidla.

— Država Louisiana je potne stroške za uvoz naseljenecv plačala. Vrhovni zastopnik Bonaparte se je izrekel, da take naseljenecv bi se moralo ravno tako izključiti, kakor, ako bi kaki zasebnik naseljenecv v to svrhu denar posodil. — in prav je rekel.

— Presbiterjanski pop Pater-son v Philadelphiji je pridigoval, da krivoverec in zakonolomitelje bi se moralo s smrtjo kaznovati. Škoda, da je ta tepec dvesto let prepozno, na svet prišel, lahko bi bil Dominikanec postal.

Neki železniški uradnik je zračunal, da se bo letos iz Kalifornije izvozilo: 6,000 ton orehev, 4,000 vagonov fizola, 90,000 bal hmela, 3,000 vagonov fizola, 90,000 bal hmela, 3,000 vagonov snilih češpelj, 50,000,000 galonov vina, 4,000 vagonov rozin, 1,500,000 zabojev losovine (los—nemški Laehs, plemenita riba), in 7,000 svežega pridelka. Pripomniti je, da ako bi v Kaliforniji pametnejše ravnali, bi lahko stokrat toliko izvažali.

"Rusija" piše, da je ministerstvo za narodno omiko dognalo, da je na Ruskem 20,000 ljudskih učiteljev brez službe in pod policijskim nadzorstvom. V Rusiji je 46,000 ljudskih učiteljev, tedaj jih skoro polovico za revolucionarce smatrajo. 73 odstotkov prelivstva je analfabetov in na 15,000 ljudi pride komaj ena ljudska šola.

Francosko ministerstvo je sklenilo, da bodočemu zasedanju parlamenta, kateri se te dni snide, prvo zakon v izročitvi cerkva in cerkvenega imetja, občinam v last; potem pride na vrsto zakon o vojaških sodiščih, a tretja točka je zakon v dohninskih davkih. Tudi bo ministerstvo 6,000,000 frankov, kot podpora, vsed povodenj, prizadetim, razdeljilo. O starostni pokojnini za delavca, o zavarovanju proti bolezni, nezgodah in brezdelnosti, ni v programu ne sloha, ne duha. To si bodo pa socialisti zapomnili in Clemenceau si bo moral spominjati, da on in njegovo ministerstvo se ima socialistom za izvoljitev zahvaliti.

Glavni odvetnik C. S. Darrow, kateri se je boril za Haywooda pri zadnjih obravnavah je po daljšem bolehanju sedaj hudo zbolel, in se nahaja v bolnišnici v Boise. Vzrok njegove bolezni je, kakor poročajo brzojav na srčnih živeh, radi preoblega dela in velike skrbi. Haywood sam se ni toliko brigal zase, kot se je

Mr. Darrow, kateri je rekel še prej, da ga ali oprostí ali pa pade žnjim. Ni čuda torej. Mr. Darrow tudi ni, kot večina odvetnikov — pograbití denar. Iz sreca torej pričakujemo in želimo, da se mu ljubo zdravuje prej kot slej zopet povrne, in ker ga še veliko težavneqa dela čaka, da oprostí še Pettibonija in Adamsa.

Na dan oprostíitve vstopil bode Harry Orchard v McParlandovo melodramo.

Pripravite se za volilno borbo leta 1908, katera je pred durmi. Na noge, vsi "nezaželjeni" državljani.

"Baltimore American" piše v svoji zadnji izdaji, da "delavec ima malo izbire v svojem poklicu". Tu pa se je urednik zmotil, ker delavec vedno pograbi lahko za kramp.

Predsednik Roosevelt pravi, da je sedaj prva naloga države vladati in kontrolirati vse železnice. Seveda, v toliko v kolikor lastujejo in kontrolirajo železniške družbe državo, v tem bodo morali se pogajati in najbrže, da se ne bodo zjedinili.

Nadalje pravi predsednik, da niso vse družbe ednake. — Dobro so najbrže one, ki vzdržujejo republikansko blagajno ob času volilne borbe.

Pod socializmom ne bomo imeli trustov, katere bi tako neusmiljeno preganjali, ampak bode en sam, toliko večji trust, katerega delničarji bode mo vsi.

Odvetnik C. C. Johnson, katerega je najela zapadna rudarska zveza, da je pomagal pri Haywoodovi obravnavi je pinkertonec št. 21.

Hudobija človeka mora biti vendar velika, da se poniža toliko nisko za \$15 tedenske plače.

Velikokrat slišimo pač uprašnje, kdo da bode opravljal grda dela pod socializmom? — Naše mnenje je, da pinkertonci, ako ga sploh bode kaj za delati.

Obramba svobodomiselnih.

Tem potom se vsim cenjenim rojakom, kakor tudi slavim družtvam S. N. P. Jednote najsrčneje zahvaljujem, kateri so mi tako velikodušno prihiteli na pomoč v sili in potrebi.

Kakor razvidno iz računa tajnika Obrambne Zveze priobčenega v 42 št. "Gl. Sv.", prejel sem od iste svote \$290.

Poleg tega mi je darovalo društvo "Naprej" v Cleveland, O., iz svoje blagajne \$50 in člani istega društva pa so še medsebojno nabrali \$55.85, skupaj \$109.85. Hvala!

Cenjeni rojaki naj oprostite, da se jih je nadlegovalo s prošnjami, in prositi pomoči, ker z svojimi skromnimi sredstvi ne bi bil mogel iskati pravice. Obžalovanja vredno je pač to, kakor razvidno iz računa, kako se je namreč delila podpora prizadetim, da nekatere celo popolnoma prezrló. Podpora naj bi se po prizadetosti vsim jednako delila.

Vsakomur je tudi kolikor toliko znano, da odvetniki v tej deželi zahtevajo ogromne svote denarja, in brez istih se pa pri tukajšnjih sodnijah ni doseže pravice.

To trdim iz lastne skušnje.

Ko se je vršilo prvo zaslišanje, radi pošiljanja po U. S. pošti brošure "Žrtev razmer", bilo je prvo uprašanje: je-li me zastopa odvetnik, in ker si tega nisem najel, storil je sodnik kratek proces, ter me obsodil na leto dni v zapor, brez da je zaslišal le eno pričo.

Nadaljevanje te žalostne afere je c. rojakom znano že iz "Gl. Sv."

Kako in kedaj se bode zadeva

rešila, mi še ni znano, a upam, da bode dosegel pravico.

Žrtvoval sem, kar in kolikor sem mogel, da celo v dolgove sem se zakopal kljub temu, da so me somišljeniki podpirali, kolikor so mogli.

Še večjega obžalovanja vredno pa je, da se namerava, oziroma, da se je Obrambna Zveza razustavljena, ter prevzela nalogo pomagati preganjanim svobodomiselnim sotrpinom, pa bodisi ta ali oni, tu ali kjer drugje; vsaj tako se je ob ustanovitvi iste govorilo in pisalo.

Moje mnenje je, da naj bi Obrambna Zveza obstala; in stavim cenjenim somišljenikom predlog, da se voli nov odbor, kateri bi vestno opravljal svoje dolžnosti. V to svrhu naj bi se izdelale tudi pravila.

Omenim naj še; ko sem najel odvetnika W. Klein, plačal sem mu \$258.42. Blagajnik Zveze g. Frank Mladič mu je dal enkrat pozneje \$100, ob enem pa ga praša za račun, po navodilu Zveze, le ta mu odgovori, da njegov račun je \$500, in g. Mladič mu je obljubil preostanek \$141.58 plačati okolu 1. jul. t. l., kar pa še do danes plačano ni.

Kar se mene tiče, in kolikor sem duševno prestal je edino meni znano, a materijelno sem dal vse, kar sem imel. Kaj pa še pride — ne vem, to pokazala bode bodočnost.

V Chicagu, Ill., 20. okt. 1907.

M. V. Konda.

Tatica-milijonarka je nedolžna.

Milijonarja soproga, veleenjena gospa Evelin Romadka, iz Milwaukee, Wis., katera je v raznih hišah že \$7000 vrednostnin pokradla, ni prefriganá tatica, temveč dokazano je, da v njej duh nekoga umrlega lopova biva, kateri je na njo tako vplival, da je mogla krasti — Hudobni ljudje, kako hitro koga po krivici obdolže.

Stvar je sledeča:

Tukaj v Chicagi je društvo, katero ima nalogo, da preišče kaj, da je z — dušo (!). Dr. Aksel Gustavson je predaval in s vso resnostjo povdarjal, da duh, kateri je Romadko h tatvinami tiral, je poprej ali v kakem pomorskem roparju, ali pa v kakem običajnem tatu bival. — Duh sam na sebi k tatvini nezmožen, si je v Romadki nastanil in jo k tatvinami "komandiral". Toraj je Romadka nedolžna in samo oni zli duh za storerne tatvine odgovoren. —

Dr. Gustavsonovo predavanje je Mr. Romadko v nedolžnosti njegove soproge tako prepričan, da je tožbo za ločitev, ktero je bil vložil, takoj umaknil.

Dr. Gustavsonovo predavanje nam jasno dokazuje, da duše umrlih niso v "nebesih", ne v peklú, temveč tu na zemlji in sicer bivajo v telesih bogatinov, kapitalistov in odeduhov, kateri na vse pretege kradejo in goljufajo; a kljub temu niso tatje in razni lumpi, kajti v njih biva le zli duh, kateri jih do vseh lopovstvi navaja.

Ta razkritja modrega doktorja so zanas siromake jako tolažilne; vsej vemo, da v nami noben zli duh ne prebiva in tako so nebesa nam zagotovljene.

Sedaj pa drugo vprašanje: Bode sodnik, oslarijam budalesteqa doktorja, kateri je za norišnico zrel, tudi verjel? No v Ameriki je tudi to možno, ali vendar dvomimo; kajti, ako siromak si košček kruha ukrade, da si nestrpni glad potolaži, je sodnik uverjen, da v dotičnem zli duh ne biva, in ga na leta zašije, a bogatega lumpa ne sme obsoditi, kjer ga le zli duh k tem tira. Lepa logika, kaj ne?

Možna je le ena pot, da se sodnik iz te zagatke reši; namreč ta, da sodnik dotičnega duha pozove, porotniki ga bodo krivim spoznali in sodnik ga da obesiti

na vešala in mir besedi.

LJUBEZEN, KATERA PRIDE.

Spisal Franklin H. Wentworth.

Poslovenil L. M.

Ko se je bojna ladja "Colon" potaljala, je pomorščak — neke amerišanske boje ladje zakljical: "Ne vpijte hura, tovariši, siromaki umirajo." Ali ni to čudno? Potem, ko smo se nezmerno trudili in nas je veliko stalo, da ljudi pokončujemo in morimo; prizadevamo se, da jim življenje odtimimo, kakor hitro nam se ni posrečilo, jih umoriti. Kateri skrivnostni nagon učinkuje na nas, da pri pogledu padlega sovražnika med tem, ko smo zmage pijani, občutimo nekako bojazen, ja, celo usmiljenje in zbuja v nas, ponižnost in sramežljivost vzlic zmage nad nasprotnikom?

To je boljši nagon, kateri v nas biva, globoko pod naši nevednosti, puhlosti, toposti in sebičnosti. To je duh neumerajoče, neutrujene, vse obsegajoče ljubezni, kateri čaka trenutko probudnjena. Ta ljubezen ni nikako duševno modroslovno razumljena. Ta ni ljubezen enega človeka za drugega; tudi ne posameznika za občinstvo ali domovinstvo, temveč je brezkončna in veličastnejša kakor ona, ktera bode celi svet preosnovala, da bode veselje na njem živeti. To je ljubezen do človeštva.

V nas biva neko čutje ljubezni do bližnjega, neka želja k dobrem, nasproti človeškemu bitju, kot takemu, brezobzirno na osebne lastnosti. To ljubezen do bližnjega vidimo na primer v gasilcu, kateri z osmojenimi lasmi in opečenem licem, otroka iz goreče hiše nese. Mi vidimo to ljubezen v najpriprostnejšem činu proti ptujcu. Spričevanje ljubezni do bližnjega iz navade bi bila vže zdavna obena, ako nebi družba tako organizirana bila, da ima nagon njo, to ljubezen, uničiti. Družba, kakeršna sedaj obstoji, je nevedoma, ena organizirana zarota zoper razumnem in logičnem razvitku človeške pameti. Vse skušnjave so na strani nečlovečnosti. Današnja družba veliko lagljejo, kot dobro stori. Večina ljudi, tudi vojaki in farji, delajo, po njih znanju, koristno; in iz uničujočjo, preračunjeno duševno temoto, v kateri so ugodljivo orodje umora, ali pa kot opravičevalci umora služijo; posveti, včasih žarek probujenja spoznanja višjega človeštva.

Enkrat bo ta ljubezen h človeštvu, ta duh ljubezni, kateri v nas vseh biva, pred morečim djanjem vojne, namesto po taistem k obem izrazu, prišel. Pojavlja se vže danes med posameznim zjedinenje miru in v nekterih hrabro nasprotovanje militarizma. Ko mi vendar enkrat zapopademo zapoved "ne ubijaj" in da mi v istini to priznamo a še ne razodeto nekaj, kar v bodočnosti bode. Od tu kljic, od smodnika začrnelega pomorščaka, ne vpiji hura, v trenutku vstapljajočega nasprotnika. Ti trenutki usmiljenosti so ubežni izrazi, v nami bivajoči ljubezni do bližnjega, kateri zahtevajo v plemenitejšim človeškem bitju se "povajiti". Oni nam predočijo pričujenost višjih zakonov, kateri počasi, a neprenehoma in strajno učinkujejo, dokler človeštvo, ne začasno, temveč za vedno k veljavi ne pride. Brezrazvestno spoznavamo in častimo v vsakem človeku vzor človeškega bitja in bratstvo je cvet tega spoznanja; nehamo ubijati, po tem bo, v nas prebujajoče božanstvo, nas prisililo zapovedi, "ne ubijaj" se skloniti. Potem bo novi dan napočil, veličasten dan — neoviranega napredka! Potem bo vse obsegajoči mir celi svet napolnil, globoki mir, kateri bode sedaj in vže tako dolgo, tavajoči človeški duši zadostil.

Svoboda v Ameriki.

Pa naj še kdo reče, da v Ameriki ni vse mogoče. Danes smo dobili list "Appeal to Reason", v kterem je 1/4. del prve strani — zaplenjena. Glasí se:

"This space is CENSORED by special order of Chas. J. Bonaparte, Attorney General of the United States. — Criminal proceedings against the Appeal; particulars next week."

Pred leti je bila Austrija mojster v zaplembah, a sedaj je pričela svobodna (!) Amerika. — Dobro!!!

Velikanska najemnina.

Gospa Ogden Goelet v Newport, N. J., poseduje lepo vilo kot letovišče. Te dni je g. Goelet nekdo ponudil \$1,000,000 kot pletletno najemnino, a ona je ponudbo odklonila. Glede na to, da se letovišča kvečjem pol leta, to ej od maja do oktoba meseca ne vporablja, spada ponudena najemnina na mesec \$33,330 ali \$1100 na dan.

Koliko milijonov ljudi pa je, ko ne vedo, kam bi svoje izerpane ude k počitku položili? — Siromak, potolaži se, sej so ti nebesa zagotovljene!

Med sklepom lista došle novice.

— Dunaj, 20. okt. Stavka železničarjev poravnana. Železničarjem se plača zviša.

— Dunaj, 20. okt. Državni zbor zopet deluje. Nemci in socialdemokrati so se sprejeli in nasprotno ozmerjali, da je predsednik moral sejo prekiniti.

— Rim, 20. okt. V Italiji kaže vse na zopetno velikansko stavko železničarjev. 16 voditeljev, zadne stavke, so železnice odslovile, kar daje povod k zopetni stavki.

— Ameriški socialist W. E. Walling, njegova soproga in sva-kinja s finskimi naprednjaki vred, so v Petrogradu zaprli.

— Harry Orhard, znani obermorilec, bode visljičam otekeli. Governor Gooding mu roko drži. — Ameriška pravica! —

— V Birmingham, Ala., je 50 jetnikov iz ječe pobegnilo.

SLOVENCEM V POGLED.**Genejni director Collins**

N. Y. M. Instituta.

Vas prav lepo zahvalim za ozdravljenje moje bolezni, ker mislim, da ga ni doktorja, kateri bi mogel tako hitro ozdraviti človeka, kakor Vi. Ko sem Vaša zdravila prejel ter jih pričel točno po Vaših predpisih rabiti, sem jim komaj polovico porabil, pa sem bil popolnoma zdrav, kakor poprej. Sedaj sem prepričan, da le Vi zamorete človeka popolnoma ozdraviti, zato se Vam toplo zahvaljujem in Vas srčno pozdravljam vsakemu Vas priporočajoč Vaš hvaležni

Josip Gulek,
Box 26 Brodhaed, Colo.**Zahvala.**

Podpisani kot delegatje na III. glavnem zborovanju S. N. P. J., se bratu Valentu Potisek in njegovi cenjeni soprogi v La Salle, Ill., za izbornu postrežbo, vljudnost in spremstvo, tem potom najtopleje zahvaljujemo.

W. Mineral, Kas., 18. okt. 1907.

Pongrae Jurše,
John Bedena,
Alojz Aidič,
Martin Štefančič.**Obvestilo.**

Podpisana naznanjata, da slike III. konvencije S. N. P. J. v La Salle še niso dogotovljene in prosimo za potrpljenje.

Val. Potisek
J. Vogrič.

Dopis iz Lorain, Ohio, priobčimo prihodnjič. Ured.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Tajnik: MARTIN KONDA, 669 Loomis St., Chicago, Ill.
 Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 937 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nartzor-
niki: DAN. BADOVINAC, Box 55, Du pue, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 1411 Clarence Ave. Chicago, Ill.
 MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Pomožni
odbor: MARTIN POTOČAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 9002 Strand St. So. Chicago, Ill.

Bolniški
odbor: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.
 JOSIP MATKO, Box 481 Claridge, Pa.
 MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljatve pa blagajniku Frank Klobučarju.

Osrednji odbor S. N. P. Jednote ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vsa društva, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopošljejo svoje dopise jednotnemu tajniku.

TALENT.

(Zofka Kveder-Jelovšek.)

Napisal je triindeset pesmi, — petnajst od njih je bilo tiskanih, — štiri feljtone, eno novelo v pisanih, dve mladinski črtici in humoresko. Bil je talent, nedvomno.

Imel je službo, srednje dobro plačano, — dandanes je vse drago, samo delo je pod ceno. No, ali živel se je. Celu za dva izleta na mesec, za partijo biljara po obedu, za kakšno ekstra elegantno kravato, za društvo in za dve knjigi vsake četrta leta je bilo njegove plače dovolj. Seveda, moral je sedeti po sedem ur v komptuarju. Sedem ur je dolga doba ali kaj, drugi delajo po osem, po deset in še več ur, pa imajo še manj, kakor je imel on.

Odkar je bil talent, se mu je čustovneje njegovih idealov šetati pod Tivolijem in iskati v iskrih očeh mladih gospodičen novih originalnih lirskih stihov. Prihajal je prepozno v pisarno. Šef ga je gledal postrani ali nasnemr — to je bil njegov pesniški psevdonim, — so bili nezadovoljni pogledi starega veletržca ravno toliko, kakor siten komar, ki ga odpošči čim prej. Njegovi kolegi so mu namigavali, naj se ne šali preveč, da je talent sicer lepa stvar ali, da ga spraviš težko v denar.

„O,“ je rekel Jasno, — „moj talent nikarkoli. Moj talent je ošabni talent, ne tak talent, kakor jih gre dvanajst na tucat.“

Ali žalibože, motil se je in njegov talent je bil res od tistih talentov, ki jih gre dvanajst na tucat, če ne še več.

Odkar je bil talent, je zahajal v nočne kavarne, hodil je ob treh zjutraj spat in pil je absint. To vse zaradi sižejev. Zaljubljen se je v natakario, pri kateri je bila dokazana stvar, da ima poleg jasnega še dva ljubimca: Starega hišnega posestnika in mladega, zelo mišičavega korporala. Prvi je bil za denarne potrebe, drugi za navadno ljubezen. Jasno pa bolj za duševno stran njenega prostornega srca. Jasno je vedel vse to, ali ona, Riki, ga je navdušila že za dva soneta in imenitno črtico iz „polsveta“, za katero je dobil pet kron in sedemdeset viinarjev honorarja.

Razen tega je bil Jasno vdan v platoničnem gospodični, od katere je poizvedel, da je kontesa. Videl jo je vsak dan na ulici, ko je šla s svojo angleško guvernantu proti Latermanovem drevoredu na predpisani popoldanski izprehod. Tri tedne se je trudil Jasno in žložil je pesem, štiri kitice, ki so opevale zlato mizo, belo vilo, gospodično modrooko, ki stopa po zemlji, kakor angel nebeški in vselej kadar stopi, stopi na sree, krvavo, ki gori za njo, sladkega občudovanja polno.

„Kontesi L.“ je napisal izpod naslova. Ko je bila pesem atisnjena, je začutil v sebi toliko aristokrat-

skih naklonjenosti, da je še kasnej prihajal v komptuar. Riki je imenoval odslej „moja metrega“, nič več „moja punca“ ali slično.

Takrat je tudi bilo, ko mu je rekel šef: „Vi, gospod, menda ste pozabili, da so naše pisarniške ure od osmih do dvanajstih in od treh do šestih.“

„O,“ je rekel Jasno. „Morda ne veste, da je moja pesem „usoda mojega srca,“ ki je posvečena kontesi L., natisnjena v zadnjem „Zvonu“ — v „Zvonu“, gospod!“ (Bila je to notabene njegova edina pesem tiskana v „Zvonu“).

„Meni nič mar,“ je odgovoril šef. „Ampak, če nečete prihajati ob pravem času v komptuar, potem si pripišite konsekvence sebi.“

„O, kakšne konsekvence, gospod! Vi ste pozabili, da sem pesnik!“

„Nisem pozabil in zato mislim, bo najboljšo, ako se od prvega dalje popolnoma posvetite dresiranju Pegaza.“

„Z velikim veseljem,“ je rekel Jasno.

In čutil se je, da se že prej ni spomnil na to, da bi otrešel jarem raz svojih pleč. Talent je, zakaj bi robotal po pisarnah?

Prvega se je odpeljal na Bled. Zdelo se mu je najboljšo, da gre tja. Potreboval je opis jezera za svojo črtico „Na letovišču“, ki jo je imel v delu in od katere je imel napisanih štirideset vrst. Ostal je štirinajst dni na Bledu in dovršil črtico. Tiskali so jo, slava, slava in imela je stoinosemdeset tiskanih vrst.

Ker ni imel več denarja, se je vrnil v Ljubljano. Izposodil si je pri prijateljih „filistrih“ nekaj denarja in odpotoval je v Opatiji. Šel je tja, ker ga je mučil načrt za balado o ribiču, ki se vtopi v viharju na morju, a ljubica ga čaka zaman. Pet dni je ostal v Opatiji, potem se je vrnil nazaj in odnesel balado sam uredniku. Urednik pa je dejal, da balade ne bo tiskal, ker je ideja že plesnjiva od starosti, a stih, da so grčavi, kakor kolovozna pot po občinskem pašniku po nevirih.

Razžaljen je bil jako. Denarja ni imel nič več, a filistri niso hoteli posoditi niti pare. Zastavil je zimmik in uro.

Prihodnje dni je napisal feljton ali niso mu ga natisnili, če ravno se mu ni zdel tako napačen. Res, tako ženijalen ni bil, ko njegove prejšnje stvari ali vsakakor vreden pažnje.

Gospodinja ga je tirjala za najemnico, neki kolega, katerega je prosil naj mu posodi dve kroni — dve kroni, njemu, pesniku! — mu je dejal, naj dela, in da nima navede pedoirati lenobov.

Tako ga je razžalil! On, pesnik, ki je bil zaljubljen v konteso, on lenih!!! Šel je v kavarno, našel tam znanca, komija brez službe in tožil mu je, da nimamo smisla za kulturo, da se ne brigamo niti za umetnost, niti za literaturo in da čisto hladnokrvno gledamo, kako

stradajo naši najboljši talenti.

„Najboljši, prijatelj! Jaz na primer vidiš sem napisal pesem, pesem posvečeno kontesi L. In tiskana je bila v samem „Ljubljanskem Zvonu“. Ali vendar, misli prijatelj, da sme kdo podpira, da me ti naši filistri razumejo?! Pravijo, da sem lenuh, prosim te! In če hočem dve kroni na posodo, misliš, da jih dobim?! Službo sem pustil, da bi se laglje posvetil svojemu talentu, ali priznanja ne najdeš. Žrtvuje se človek za domovino, ali naši ljudje so indolentni. Hoteli bi pesnike in pisatelje, ali zastoj, prijatelj! Mi nimamo mecenov, to je to. O, talent, vidiš, talent je usodepoln dar. Usodepoln... Jaz vem.“

„Kaj bo to,“ je odgovoril komij brez službe, „slava je pa vendar. In kadar pesnik umrje, zakopljejo ga z veliko častjo.“

„Da, da, to je še moje upanje. Vsaj po smrti me bodo razumeli! Pijva, prijatelj! Slivovice naroči, jaz vidiš sem pesnik in nimam groša... Pijva! Tudi Prešeren je pil.“

In gospod jasno, ki je imel talent, priznan talent, gospod Jasno, ki je spel kontesi L. pesem, imenitno pesem, ta gospod je postal pijanec. Navaden pijanec, bogme. Spisal je še tri pesmi in šest feljtonov, — šest feljtonov, ljudje moji! In v treh letih ga je vzelo. Umril je od bede, od stradanja, zakaj naši talenti propadajo navadno tako.

Zato pa pravim. Ljubši naj ti bo počen groš, kakor talent; počen groš je originalnejši od tistega talenta, ki jih gre dvanajst na tucat ali pa še več. Če misliš, da imaš talent, pogledaj ga dobro: človek misli, da je cekin, pa ni drugega, ko hlačen gumb — pardon!

Kakor gospod Jasno, ki je umrl pred štirinajstimi dnevi.

Rak.

Izvežbanei v lednih so se izrekli, da je vzrok, te grozne bo-

lezni slaba hrana, posebno meso. Brezdvomno pa se to nemore trditi v vseh vrstah te bolezni, in to najbo svařilo vsim družinam. Dobro, zdravo in tečno hrano se tudi dobi brez velikih stroškov, taka hrana tudi neškoduje zdravju. Kakor hitro se torej po zavžitju hrane ne čutite dobro, da ste vznemirjeni, takoj bi rabiti morali Trinerjevo zdravilno grenko vino, katero zopet spravi prebavne organe v pravi red. To zdravilo je najboljšo za prebavljenje, ob enim vas obvaruje vsih želočednih neprilik. Pred vsem,

pa naj bode vaša hrana sveža, da tem lažje vzdužujete zdravje in moč; ako, tudi potem, kaka telesna vznemirljivost prihaja, rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino. To zdravilo je eno izmed najboljših izdelkov, pripravno za vsak, še tako slab želočec. Jako dobro za blede, bolehe ženske in za vse, ki iščejo slasti do jedil in moči telesu. Ako želite, kakega pojasnila v svoji bolezni, pišite nam. Naša zdravila se prodajajo v lekarnah in pri izdelovalterju Josipu Triner, 799 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

OZOR ROJAKI!

Slika predstavlja uro s zlatom pretegnjeno (Gold filled.) in z dvojnim pokrovom. Size 16

JAMCI SE ZA 20 LET.

Ura ima kolesje najboljših ameriškanskih izdelkov (Elgin, Waltham ali Springfield) ter ima 15 kamnov

Cena je sedaj samo

\$13.00

Za obilno naročbo se priporočam spoštovanjem

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.

Chicago, Ill.

Pozor!

Pozor!

Slovinci.

„Salon“ z MODERNIM KEGLJISCEM

Sveže pivo v sodčkih in luteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Rodovitna zemljišča..

v državi MICHIGAN.
OGEMAW COUNTY,

PO \$6.00 AKER

Železnična postaja Beaver Lake je samo eno do tri milje od teh zemljišč oddaljena.

Ta zemlja je bila last lesne družbe in lastninske pravice so popolnoma neovrgljivo jasne.

Vsak kupovalec dobi tako lastninsko pismo, katero nobena postava na svetu ne more omajati. Zemljišče je lahko, brez velikega dela in stroškov mladega lesovja, katero ga semtertje pokriva otrebiti.

Zemlja je jako rodovitna in rodi vsake vrste zrna, sočivja in sadja v obili meri.

Prvi naselniki na teh zemljiščih bodo vse prednosti povikšane cene zemljišč že v par letih uživali.

Iz pisem, katere sem prejel, sem razvidel, da se mnogo Slovincem želi v državi Michigan naseliti, — zato sem se poslužil prilike ter sem pridobil ta zemljišča tako ugodno, da jih morem za nizko ceno šestih dolarjev en akker prodajati.

Vsak kupovalec zemljišča plača po možnosti, nekoliko takoj, drugo v mesečnih obrokih — v svotah katere bo mogel lahko plače-

vati.

Slovincem je država Michigan dobro znana in oni vedo, da se v njej nahajajo vsi pogoji dobrega obstanka. Zemlja je rodovitna, kraj je zdrav, voda je dobra, prod se lahko vse, kar se pridelava, in kdor ne more zemlje takoj plačati, dobi povsod dela dosti za dobro plačo, da jo polagoma v mesečnih obrokih poplača.

Ako hočeš pridobiti svoj lasten dom za mali denar, — zdaj se ti prilika ponuja!

Dalje dajem na znanje, da imam v Michigan tudi že obdelane farme, na katerih se nahajajo vsa potrebna poslopja!

Cena teh farm je od šest sto dolarjev naprej; polovica kupnine se plača takoj, drugo pa v polletnih ali letnih obrokih.

To je posebno ugodna prilika postati samostojen kmetovalec!

Vožnja iz Chicago, tje in nazaj, velja devet dolarjev 50 centov, in vsakemu kdor kupi zemljišče, bo ta strošek povrnjen.

Vsa pismena uprašanja o zemljiščih in farmah se bodo točno in obširno v slovenskem jeziku odgovorila.

**John J. Pollak, B 534 W. 18th Street,
CHICAGO, ILL.**

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovanskih pokrajin.

Čudež v Kranjski gori.

Spretno aranžirani čudež na Brezjah je napravil na naše dobro in verno ljudstvo globok vtisk. Dandanes je za čudeže in druge take srodnojevske priredbe ljudstvo dovtetnejše, nego je bilo v najtemnejših časih. Zato pa so te dni v Kranjski gori kar zatrepetala srca, ko se je zaznalo, da se je tudi tam zgodil čudež. V noči med soboto in nedeljo se je namreč kaplanu Čibašku p. d. veselilku pred oknom prikazala v vsi svoji čeznaravni krasoti — sv. Neža. Plavala je v zraku pred kaplanovim oknom in rahli jesenski veter jo je lahko gugal semintja. K jutranji maši prihajajoči ljudje so strme gledali ta pojav in srca so jim utripala skrivnostno sladke slutnje, da se je tudi v Kranjski gori primeril čudež, morda ne tako lukrativen kakor na Brezjah, vsekako pa bolj poetičen. Tudi neki trgovec je zagledal čudež, morda ne tako lukrativen kakor na Brezjah, vsekako pa bolj poetičen. Tudi neki trgovec je zagledal čudež, morda ne tako lukrativen kakor na Brezjah, vsekako pa bolj poetičen. Tudi neki trgovec je zagledal čudež, morda ne tako lukrativen kakor na Brezjah, vsekako pa bolj poetičen.

Avstrijski častniki kot natakariji.

V nekem hotelu v New Yorku je našel neki odvetnik iz Budapešte tri nekdanje častnike, ki so služili tu kot natakariji. Baron Oton Tunkl, nekdanji nadporočnik pri alanih; Oto Kornfeld, nekdanji artilerijski nadporočnik, in graf Šafgoč, nekdanji huzarski nadporočnik, so morali radi dolgov zapustiti armado ter so se podali za kruhom v Ameriko. Pravijo, da so zadovoljni z novim poklicem ter da zaslužijo mnogo denarja.

"Usmiljene sestre" na obtožni klopi.

Pretečeni teden so stale pred sodiščem v Graden 3 "usmiljene sestre" od zavoda za zanemarjeno deo. Tožene zaradi mučenja otrok. Svoj čas je prinesel namreč list "Arbeiterwille" članek, v katerem je pripovedoval, kako grozno se v omenjenem klerikalnem zavodu deo muči. Rekle so je, da se pusti otroke stradati, da se jih zapira v temne kamre, se jih tepe z dratenim bičem in drži v prisilnih srajcah. Tako se je mučilo tudi neko 11letno deklico, ki je bila bolna na spolni bolezni itd. Pri razpravi se je marsikaj zanimivega dognalo. Sodišče je dve "usmiljenki" obsodilo na denarno globo. Tako se godi v pobožnih, klerikalnih zavodih...

Dobrá kupčija.

Okoli opla je pridrivil avtomobil, pred njim je šel mož s puško na rami, vodeč psa na vrvi. Mož je še pravočasno odskočil, psa pa je avtomobil povozil in usmrtil. Avtomobilist je brž izstopil ter vprašal moža: "Ali je to vaš pes?" — "Ali ste zadovoljni z 20 kronami?" — "Da, zadovoljen." Voznik je izročil možu cekin ter vstopil zopet v svoj voz.

pri pa je še pripomnil: "Žal mi je, da sem vam za danes pokvaril lovsko zabavo." — "Saj nisem šel na lov," je odgovoril mož. — "Kaj pa ste hoteli s psom in puško?" — V gozd sem hotel iti ter ustreliti psa, ki je bil neozdravljivo bolan."

Papežev brat umrl.

Brat sedanjega papeža, Angelo Sarto, je te dni umrl. Živel je od podpor od svojega brata.

Oboževane živali.

Znano je, da so stari Egipčani častili mačke po božje. Ako je v egiptovski hiši nastal požar, se ljudstvo ni dosti brigalo za ogenj, temu so se skrbeli, da rešijo mačke. Ako je katera mačka zgorela, bila je to javna nesreča. Ves narod je obklesal žalno obleko, mežje so si obrili obrvi, ženske so tulile po mestu, duhovniki so mačkino truplo balzimirali ter ga svečano prenesli v tempelj Bubastis. Sicer pa so o vseh časih ljudje tudi druge živali ljubili do smešnosti. Cesar Avgust je imel pravo strast za svojo papigo. Cennod je nežno ljubil opico, Heliogabal pa škorea. Kaligula je dal za svojega konja "Incitana" zgraditi posebno palačo ter ga hotel napraviti celo za konzula. Cesar Honorij je oboževal neko pišče, ki mu je dal ime "Rim". Ko so mu sporočili, da je Rim — namreč mesto — padlo v Alarjovo oblast, se je Honorij strašno razburil, a le zato, ker je napačno razumel. "Kaj?" je bolešno vzkliknil, "Rim je izgubljen? Pa saj je šele stoprav jedel iz moje roke!"

Jezuitje.

Po najnovejši statistiki so jezuitje v petih "asistencijah" sledeče razdeljeni: V Italiji 1922, na Angleškem 2754, na Francoskem 3088, na Španskem 3414, na Nemškem 4336, a na Avstro-Ogrsko jih odpade od teh 900. Angleška asistencija obsega vse angleške kolonije, španska pa tudi vso Južno Ameriko.

Srečen kralj.

Siamski kralj Hualongkorn, ki je obhajal nedavno svoj god, zelo sijajno v Homburgu na Nemškem, ima 2 ženi prve in 80 žen druge vrste. Vse te žene so mu dosedaj rodile 93 otrok. Ko pride zopet v Evropo, pripelje baje s seboj vseh 82 tašč.

Gospodarstvo v Vatikanu.

Zaradi slabe plače se je začela papeževa nobelgarda puntati, a tudi številno Švicarjev se manjša z vsakim dnevom, ker Švicarji zaslužijo doma več kakor pri "vaškem župniku", kakor imenujejo papeža Pija X. Med čuvaji palače (guardia palatina) se tudi disciplina čimdalje bolj krši. Rekrutira se iz malih obrtnikov in na čelu ji stoji nečak pokojnega papeža grof Pecci. To gardo baje papež sploh razpusti. Tudi pri višjem upravnem uradništvu ni vse v redu. Nedavno so zaradi velikih nerednosti odslovili odličnega vatikanskega uradnika. Sedanjí papež skuša celo upravo reformirati, toda povsod naleti na odpor, da se bo končno vdal v milje, v katerem so živeli njegovi predniki, a gospodarji Vatikana ostanejo stari šlendrijani.

Več kosov dobro ohranjenega povištva je na prodaj. Kupei naj se oglasio na 576 W. 21th Str., Chicago.

IŠČEM polubrata z imenom Martin Dergane. Doma je iz dolnje Kranjskega in v Ameriko je prišel lansko zimo. Kdor ve za njegov naslov, prosim, da mi ga naznani, ali pa naj se mi javi sam. John Kaiser, Box 58, Dassel, Ill.

Brez Zdravja - ni Sreče.

The Collins New York Medical Institute.

V tem mnogo let obstoječem zdravniškem zavodu je na čelu zdravnik "specialist", kateri ima veliko izkušnjo v zdravljenju vsakovrstnih boleznij. A v svoji mnogoletni zdravniški praksi, posvetil je največjo važnost zdravljenju, Akutnih kroničnih in zastarelih boleznij **MOŽKIH ŽENSKIH IN OTROČJIH.**

Iz vseh krajev širne Amerike še mu zahvaljujejo ozdravljeni bolniki za popolno ozdravljenje boleznij z mnogobrojnimi pismenimi zahvalami.

Radi tega pozivlja, da se obrnejo na njega **Vsi, kateri so bolni slabi in nemočni in katere drugi niso mogli ozdraviti.** Kakor hitro Vašo bolezen natanko pripozna — takoj se Vam v obširnem pismu v materinem jeziku naznami celokupno stanje Vaše bolezni — kakor tudi navodilo, kako se imate ravnati in zdraviti, da čim prej popolnoma ozdravite, — ako je potrebno — pošle Vam tudi potrebna zdravila in sredstva s točnim navodilom, kako se morajo rabiti.

V dokaz njegove spretnosti nekočiko pismenih zahval in slik od ozdravljenih bolnikov.

Ozdravljen od mnogoletnega reumatizma, bolečin v kosteh in živčnih boleznij.

Mike Novak
1235 Mohlen Ave. Pueblo, Colo.

Slavni Medical Institute! Stem pismom se Vam zahvaljujem, ker ste ozdravili moje dete teške notranje bolezni otel mu življenje pomočjo Vaših dobrih zdravil. — Bil som pri mnogih zdravnikih in vsaki mi je rekel, da moje dete ne more ozdraviti. Sežno se Vam toraj zahvaljujem in dovolim da se to natise v časopise, da vidijo rojaki, da ste Vi edini zdravnik, kateri v resnici zamore pomagati.

Toliko na šnanje našim rojakom v Ameriki. — Bilež im se do groba Vam hvaležni **Sem Antulč**

1950 Washington Ave. Columbus O.

Jaz se Vam lepo zahvaljujem, ker ste me ozdravili, da sedaj popolnoma dobro šlišim, kakor da ne bi bil nikdar gluha.

Priporočam Vas vsem rojakom širne Amerike kot najboljšega zdravnika ter Vas pozdravljam

Peter Sikonijs
Box 285 Trimountalu, Mich.

Vam naznamim, da sem popolnoma ozdravila po Vaših. Zdravilih da ne čutim nikake bolečine več, za kar se Vam srečno zahvaljujem. Če bodem še kedaj bolana, se bodem Je vedela kam obrniti in tudi drugim Vas priporočam. — Vas pozdravljam Vaša, do groba Vam hvaležna **Maria Meglič**, 1168 Western Ave. Chicago Ill.

Ozdravljen bolezní na očeh, glavobola in šumenja v ošesih.

John Polanc,
Box 151 Rock Springs, Wyo.

Rojaki Slovenci! ako se v katerem koli slučaju obrnete na naš zavod — tedaj želimo, da nam točno opišete Vašo bolezen, koliko ste stari? Koliko časa traja bolezen? in vse druge podrobnosti javite. Vsa pisma naslavljajte naravnost na:

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

140 W. 34th St., Dr. R. Mielke, Medical Director. Nev. York, N. Y.

Ako osebo pridete, javite se v pisnu našega zdravniškega zavoda, — ordinirajočemu zdravniškemu direktorju vsaki dan od 10 ure do poludne do 5 ure popoldne. Ob nedeljih in praznikih od 10 dopoldne do 1 popoldne.

Slovencem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Nikak mazač!

Dunajski zdravnik. Hitro in gotovo ozdravljenje vsakovrstnih boleznij, in to trajno, ne samo za nekaj časa Zdravim temeljito razne tajne moške bolezni, zastrupljenje itd. Mnogo ljudij pribaja k meni, ki so izgubili svoje zdravje v raznih tukajšnjih klinikah in lekarnah in iskali pomoči pri takozvanih "profesorjih" zdravilstva, kateri se pa na zdravljenje bore malo razumejo.

Obračajte se na zdravnike, ki v svoji stroki res kaj razumejo.

Šolal sem se na **dunajski visoki šoli**, ki je eno najglasovitejših vseučilišč. Obsežno zdravniško znanje, ki sem si ga pridobil na te šoli, kakor tudi 15 letna praksa usposabljalja me, da zastavim pot vsaki bolezni.

Jaz Vam pismeno jamčim, da Vas ozdravim temeljito in trajno.

Cene nizke, vračunana so pri tem tudi zdravila.

Zdravniški svet zastoj.

Ordiniram od 9 ure zjutraj do 8 ure zvečer. V nedeljah od 9—12. ure dop.

DUNAJSKI SPECIALIST

Dr. WEINTRAUB

112 Clark in Washington ulica CHICAGO, ILL.

Povsodovnl zdravnik zavoda

Central Medical Institute.

PRIJETNO ZIMSKO IN POMLADANSKO vožnjo v Italijo in druge kraje ob adrijsanskem morju vam preskrbi stara zkušena

CUNARD LINE

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN GIBELALTAR, GENOVA, NAEPEL ITO.

LEPI, VELIKI IN NOVI PARNIKI NA DVA VIJAKA "CARPATHIA" 13,600 ton. "SLAVONIA" 10,600 ton. "PANNONIA" 10,000 ton. "ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo **NARAVNOST V ITALIJO.** Obrnite se do naših zastopnikov kateri Vam dajo potrebna navoda la o cenah in času kedaj parniki odplujejo.

F. G. WHITING, ravnatelj, 67 Dearborn Str. CHICAGO

NAJEMNIK & VANA, IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač. 82—84 Fisk St, Tel. Canal 1405

Emil Bachman, 580 S. Centre Ave., Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in drugo potrebščino.

TELEFON CALUMET 1678

Najfineše fotografije izdeluje vendar le samo

P. Schneider FOTOGRAF

2222 State St., Chicago.

Cene zmerne—postrežba hitra.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvažaj pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoríš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bodemo zadovoljili.

Severova družinska zdravila pronašajo po-
moč zoper vse bolezni, onim, ki jih rabijo.

"Materina zaloga zdravil."

Vsaka varčna gospodinja ima zalogo zdravil vedno pri roki, to so pa taka zdravila, ki so v rabi že leta. V tisočih takih zalogah zaseda častno mesto tudi Severovo Olje, sv. Gotharda, ker se je v rosnici izkazalo kot uspešno zdravilo zoper razne bolezni. Je zdravilo za več bolezni kože in človeških udov,

Severovo OLJE SV. GOTHARDA

se lahko dene na rane ter se riblje v iste. Ako se rabi po navodilih, odstrani vnetje; zdravi pretege rane, odgrnine in otekline zdravi tudi zadrževanje krvi, kožne bolezni ter okrepeča otrpnele otenke; ozdravi tudi revmatične bolezni. Sukno namočeno v Severovo Olje sv. Gotharda se ovije okoli rane in ozdravi kar čez noč nerede v vratu. Nobena hiša bi ga na smela posresati.
Cena steklenice 50c.

Neredno bitje srca

povroči neredno rabljenje čaja, kave, opojnih pijač in druge nezmerne v jedi in pijači. To je dobro obvarovanje pred nevarnostjo. Zdravilo, ki okrepeča srce in spravi v pravi red je

Severova Srčna Tonika

Cena \$1.00

Pomankanje spanja

in oslabelelost se lako ozdravi po rabljenju zdravila in to je

Severovo Nervotno

ki je najzanesljivejša do danes svetuznana za živce. Daje čist glas, dobro spanje in na ravno krepeča živce. Je preduščno okrepeča telesa in daje veselje do življenja.

Prodaja se v vseh lekarnah. Zdravniški nasvet pošljemo na zahtevo vsakemu zastoj

Ali ste propadli in pobiti?

Dostikra se čuje pripovedovati "ta ali oni je propadel, ali da slabo izgleda" take besede povejo nekaj o človeku. Kakor teča na uri se človeška energija izrabi, takrat ie čas da se začne rabiti

Severovo Življenski Balzam

Tako izvrstna Tonika je to, da ponovi in okrepeča moč ter uredi celi sestav, tndi okrepeča zdravje.

Cena 75c

Ne obujte!

Jetika ni več dandanes neozdravljiva bolezen Pravilna hrana, sveži zrali in rabljenje

Severovega Balzama za Pljuca

zdravi vse ako še niso preveč zastarane pljučne bolezni. gamo je treba, da se začno zdraviti dokler še ni prepozno.

RAZNO.

Brezlični brzovjav.

Dne 16. t. m. se je Mareonijev brezlični brzovjav iz Kanade preko "luže" na Angleško, odtvoril. Tudi v Novi York so brzovjavili.

Morrisova zapuščina.

Chicago, 15. okt. — Oporoko za umrli mesarjem Nelson Morris, so odprli ter našli, da je malenkost 20,000,000 zapustil. Udo-va in 4 otroci dobijo po 6,000,000; vboji siromaki.

Šmitz mora v ječo.

San Francisco, Cal., 15. okt. — Bivši slepar-župan Eugene Šmitz se more od zlate prostosti posloviti in takoj v čletni zapor iti. Njegov odvetnik je napako naredil, da apelacija ni veljavna.

Po našem mnenju ni to nikaka napaka, kajti takem falotom se tudi v ječi slabo ne godi.

Norišnica prisiljeno prodana.

Občina Essex dolguje občini Verona na občinskih davkih \$835.93. Vsi opomini so brezuspešni. Mestni blagajničar dobi nalog, zo dolg občinske norišnice prisiljenim potom prodati. Kjer so pa ponudbe premale bile, je blagajničar dolg plačal in se je njemu lastninska pravica, do zemljišča, bolnišnice in ubogih — norcev, pripoznala. Amerika je pač dežela neomejene mogočnosti.

Socialistični očenaš.

"Oče naš socializem, ki nisi v nebesih ampak na zemlji, blagoslovljeno bodi tvoje ime. Ker ni ne boga, ne njegovega kraljestva, naj pride tvoje socialistično kraljestvo na ta svet in naj se zgodi tvoja volja, da postanejo vsi ljudje na zemlji socialisti. Daj nam vsakdenjega kruha, katerega nam neče dati katoliški bog, in odpusti nam naše dolge, katere smo si nakopali pri oderuhih, da bi mogli plačati krivične davke ter nas reši vseh gospodarjev. Odnese naj jih vrag! Amen."

Osel, ki riga, in ljudje, ki se mu smejejo.

Osel riga.

Ali je to kaj tako znamenitega?

Ne, osel riga in res ni nič znamenitega, če ga slišiš, ali če ga poslušas in se delaš, kot bi poznal živalske glasove, ne boš preslišal glasu osla-trpina, ker v njem je besedi in občutkov za celo kobjigo.

Čemu se smeje, kadar slišite rigati osla? Iz navade, ali pa bolje rečeno, ne da bi vedeli zakaj. Čemu se smeješ, ti nesrečnik v modri obleki?

Osel, ki je rigal, je bil že star trpin. S povešeno glavo je zrl v tla in noben eksteren pojav ga ni vzbudil iz njegove letargije. Spodnja ustnica mu je bila globoko povešena, ne vsled toščice, ampak vsled slabih časov, kar so izdajali tudi gubanci na nji in po celi glavi. Privzdignil je glavo samo tedaj, ko se mu je izvil iz starih prsi hripav glas poln trpljenja, čbupnosti in rezignacije. Tako vpije tisti, ki je bil pahnen v prepad, v katerem je prisiljen umreti. Tako vpije suženj, katerega gospodar priganja noč in dan, z gladom ga mori in na konec s polenom pretepe. Tako vpije suženj, katerega gospodar priganja noč in dan, z gladom ga mori in na konec s polenom pretepe. Tako vpije tisti, katerega je sovražnik uklenil v verige in ga prepustil v puščavi levom in bijenam.

Njegovo riganje je vzbujalo splošen smeh in neumestno so se šalili nekateri. Oh, ljudje se radi smejejo!

Tudi jaz bi se bil rad, pa ni šlo. Čudni in neprijetni občutki so me

navdajali, ker videl sem, da je moje človeštvo ponižano. Primerjal sem se z oslom, tudi svoje sosedse sem primerjal in prestrašil sem se rezultata, ker podobnost med njim in nami je bila nepobitno velika. Razloček je bil samo v tem, da je on imel štiri noge, a mi po dve. Drugače isto. Teško breme je držal na hrbtu, tudi mi nismo bili brez njega; lačen je bil in žejen, tudi nam ni bilo boljše, truden je bil, o počitku mi še sanjali nismo; a poleg vsega tega je moral delati, kar mu je veleval despotičen gospodar, — ali je bilo z nami drugače? — Globoka žalost me je obvladala, ker sem s svojim človeštvom dospel tako da

Pozor!

Razni darovalci za Simon Gregorčičev spomenik so nas prosili, da naj v listu opozorimo uradnike slovenske narodne čitalnice v Chicagu, da skličejo sejo, pri kateri naj se vravnajo zastarele stvari. Pred vsem pa se naj razpravlja o nabranem denarju za Simon Gregorčičev spomenik.

Uredništvo Glas Svobode pritrjuje temu. Ne dolgo tega, slišali smo, da je čitalnica zaspala, predno pa se to zgodi, zahtevamo tudi mi natančen račun o vsem čitalnišnem premoženju, razpogled v vse naročene knjige in časopise, kakor tudi pobotnico za Gregorčičev spomenik odposlani denar (?).

"Narodna delavska organizacija" v Trstu šteje sedaj že skoro 3000 članov. To kaže jasno o potrebi organizacije.

Pozor gostilničarji!

Ne plačujte za vino in viski previsokih cen, ker se dobi to cenejšo! Jaz, Vaš rojak, Vam jamčim, da prodajam boljše, koristnejše in cenejše kakor vsak drugi. Proti direktnemu naročilu in takojšnjemu plačilu izdaten popust, ker si stem prihranim čas, vozne in druge velike stroške.

Prodajam starokrajski brinjevec, priznana zdravilo za vse trebušne in ledvične bolezni.

"High Life Bitters" ali grendec je najkoristnejša pijača, kar jih je v Ameriki, ki prepreči vse želodčne nepravilnosti in čisti zlasti kri, ohranja zdravje in daje telesu moč.

Prodajam tudi "Old Country Trester" ali tropinovec, kuhan iz pristnih in čistih tropin, — nadalje: zdravilno grenko vino, slivovico, konjak, Old Tom, Gin, Imeprial, Dry Gin, Bonded Rye, pristna kalifornijska in druge vrste vina, kakor: Riesling itd., — sploh vse pijače, ki jih mora imeti na razpolago vsak dober gostilničar.

Objednem izdelujem najboljše avstrijske viržinske po \$24 tisoč komadov in razne druge smodke od \$24 do \$80 tisoč. — To vse "Union Made".

A. Horvat,

Cigar Mfg. & Wholesale Liquor Dealer,

600 N. Chicago st., Joliet, Ill.

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

MOČNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljali, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabe blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, in če je vi ni ste imeli, štejte se srečnim. Mnogokrat vidite take predmete oznamovane in tako lepo popisane, da se vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po oglasih. Nekateri prodajalci trde, da cena tega ali onega predmeta je za polovico znižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo vé, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji vže 15 do 20 let in todokazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si ogledajte blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slavnikov, klobukov, letna spodnje obleke itd.

Pridite in ogledajte si naše vzorce za možke obleke.

J. J. DVORAK & Co.
UNION CLOTHIERS AND TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourjenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske amodke na razpolago. Vsace mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Centre Ave. blizo 19
alice CHICAGO, ILL.

Vreme o Božiču

naj bo že kakoršno hoče, zeblo te ne bode, ako si omisliš dobro zimsko obleko ali površnik, katero ti naredi hitro in po ceni

Victor Volk & Co.
izkušen krojač

838 1st St., La Salle, Ill.

Delavci na prostem

izpostavljeni mrazu in vlažnosti se ubranijo dolgotrajnemu bolehanju za reumatizmom in neuralgijo, ako rabijo

Dr. RICHTERJEV

Sidro Pain Expeller,

ko čutijo prve pojave. To zdravilo odgovarja zahtevam nemških zakonov in ima neporekljiv rekord tekem 35 let.

V vseh lekarnah, 25 in 50 centov, ali pa pri izdelovalcu.

F. AD. RICHTER & CO.,
215 Pearl St., New York.

**IZ GLAVNEGA URADA
S. N. P. J.**
**OBVESTILO VSEM ČLANOM
S. N. P. J.**

Stari odbor S. N. P. J. je imel dne 17. okt. t. l. sejo. Na seji so bili navzoči tudi Martin Potokar, novip redsednik, F. Mravljec, novi zapisnikar in več bratov društva "Slavije" in "Narodnih vitezoj".

Po rešitvi notranjih zadev se je pričelo razpravljati o prevzetju poslov' jednote po novih odbornikih.

V tej zadevi se je sklenilo naslednje: Novega tajnika br. Frank Kržeta se prosi, da se nemudoma (prej ko mogoče) preseli v Chicago in prevzame posle tajnika. Pošiljatev jednotnih knjig in drugih še nerešenih poslov v New York je iz tehničnih ozirrov nemogoča.

Dokler se ne preseli br. Frank Kerže v Chicago, vodi vse posle začasno br. Anton Mladič, zapisnikar, kot drugi tajnik v starem odboru s pomožno silo. Vse druge nove odbornike (blagajnika, nadzornika itd.) se prosi, da vsaj tekom enega meseca pošljejo svoje poročilne listine (bonde) br. Martinu Potokarju, novemu predsedniku, 564 So. Center Ave. Chicago, Ill., da prične novi odbor s svojim delom. Ako je novim odbornikom mogoče dobiti že preje poročilne listine, je toliko boljše.

Stari odbor upa, da se bo ta blagohoten nasvet v korist naše čvrste in krepke jednote upošteval, da bodi novi odborniki izvršili vse, kar je v njih moči, da kmalu pravilno prevzamejo vodstvo jednote.

Nadalje obveščamo vse odbore podružnic, da odpošljejo takoj mesečni assessment za mesec oktober. Za vsakega moškega člana je mesečni assessment \$1.00, za vsako članico pa 25c. Vsak odbor podružnice ve, koliko članov in članic šteje podružnica. Ako bi se završila v kakem društvu kakšna pomota, tedaj bode tajnik dobil tozadevno pojasnilo iz glavnega urada. Zaeno prosimo vse odbore takih podružnic, ki dolguje večje ali manjše svote centrali, da ta dolg poravnajo takoj, če je le mogoče, ne glede na to, je li dolgujejo za znake, suspendirane ali izločene člane. Bratski pozdrav vsem članom jednote.

Stari odbor.

Razlika časa.

Večkrat sem v stari domovini slišal, ko so se domu prišeteli "Amerikanci" v razliki med ameriškim in evropskim časom, razgovarjali. Mnenja so bila različna; torej oglejmo si nekoliko to zadevo.

Novi Jurk ni eelih 1000 ameriških mil od Chicago oddaljen, a vender je v N. J. za 55 minut prej poldan ko pa v Chicagi. Vzemimo Washington za določilno mero časa. Ko je tam 12 ura, poldan, je v N. Jorku 12 ura 13 m. popoldne; v Chicagi 11 u. 18 m. dp.; v San Franciško pa 8 u. 58 m. zjutraj; v Londonu je v istem času 5 u. 8 m. p. p.; v Parizu 5 u. 42 m. pp.; v Berlinu 6 u. 2 m. zvečer in na Dunaju 6 u. 14 m. zvečer.

Na premer, ako bi hotel kateri naših kranjskih fantov v staro domovino, k svojem dekletu vasovati iti in ob 10. uri zvečer k njej priditi moral bi, vračunši daljavo poti, ob 4 uri od tu odhajati. Srečen pot!

Na Kranjskem je dunajski čas merclajen. Kadar je na Dunaju 12 ura, je tudi pri nas in v Trstu a nikakor ne pa v Reki. Reški čas se računa po Budapešti, kateri se razlikuje v tem, da je 9 m. v Budapešti prej poldan, ko pa na Dunaju.

Da tu v Ameriki, med posameznimi mesti, tudi čas difirira, je samo na sebi umevno. Tako vzemimo zopet Washington. Ko je

tam 12 ura, poldan, je v Buffalo, N. J., 11 u. 56 m. dp., v Cincinnati, O., 11 u. 30 m. dp., v Detroitu, Mich., 11 u. 36 m. dp., v Fort Wayne, Ind., 11 u. 27 m.; v Indianapolis, 11 u. 20 m. dp.; v Louisville, Ky., 11 u. 26 m. dp., v Milwaukee 11 u. 16 m. dp.; v Omaha, Nebr., 10 u. 44 m. dp.; v Philadelphia, Pa., 12 u. 7 m. pp.; v Pittsburgu, Pa.; 11 u. 43 m. dp. in v St. Louis, Mo., 11 u. 7 m. dp.

IŠČE SE PEVOVODJA za prijazni kraj Mineral, Kans. Tozadevne ponudbe in informacije naj blagovolijo poslati na podpisane-ga.

Frank Zaman,
Box 412, West Mineral, Kans.

Čas in denar trositi

po mestu, pri tujeih se okrog ozirati, — to bi bilo pač nespametno, če se Ti ponuja prilika v sosesčini med domačimi, — to moraš sam priznati, — ali ne?

"Kaj pa to?"

Prav nič nenavadnega, in vendar za Tebe dosti važnega — — —

"Kaj neki?"

To-le: V staro domovino se hočeš vrniti, — iz stare domovine nameravaš dobiti brata, sestro, ali nevesto — —

"Res misliš to storiti!" —

Pridi torej k meni, in dobil boš parobrodni listek za katerokoli progo in za najnižjo ceno.

In še nekaj! — Ti denar domov pošiljaš?

"Res je tako!"

Pri meni storiš to varno in cenó, — obišči me, in zadovoljen boš z mojo postrežbo.

Ne pozabi, da zavarujem proti ognju in na življenje, in vedi tudi, da prevzamem vsake vrste težbe, ki jih izdelam za mal denar s kolikor mogoče dobrim uspehom.

Notarjev je dosti, toda v postavah izkušenih malo. Če potrebuješ dobrega notarja, obrni se na-me.

Razun zemljišč in farm v Michiganu (glej današnji oglaš!) imam tudi v državah Alabama in Texas izvrstna zemljišča. Kdor se želi naseliti, naj mi piše.

Obdelane farme po vseh državah in v Kanadi preskrbeti morem vsakemu v bližini njegovega bivališča.

Posredujem pri prodaji in zamenjavi raznovrstnih posestev in in zemljišč.

Lote, nove in stare hiše v vseh delih mesta Chicago preskrbim kupovalcem, — vse to storim točno, pošteno in v popolno zadovoljstvo naročevalcev.

Mnogoletna izkušnja v teh strokah stavita me v prijeten položaj, da zagotavljam slehernemu, ki potrebuje mojega posredovanja v vseh navedenih zadevah, najboljšo postrežbo.

Tudi v sobotah popoldne in v nedeljah predpoludne pisarna odprta.

Na-me se obrniti, pomenja **čas in denar hraniti!**

JOHN J. POLLAK,

B 534 W. 18. Street

Chicago, Ill.

CENIK

knjig, ki se dobivajo v zalogi "Glas Svobode":

Mali vitez I., II. in III. del . 3.50c

Kralj Matjaš 50c

Preko morja 40c.

Opatov praporšček 35c

Jama nad Dobrušo 20c

Vrtomirov prstan 20c

Deteljica 20c

May Eri 20c

Tian Ling 20c

Strelec 25c

Fran baron Trenk 20c

Poslednji Mehikanec 25c

Na preriji 25c

Naseljenci 25c

Za kruhom 20c

Koristka —40

Gozdovnik —50

Beneški trgovec —40

Viljem baron Tegetthoff —3c

Vence slovanskih povestij,

zvezek IV., VIII. in IX.,

vsak po —60c

Za srečo, — povest —50c

Amerika —20c

Spisi Andrejčetovega Jože-

ta, — trije zvezki, vsak

zvezek je celoten in sam

za-se ter obseza vsak par

krajših, mičnih pripovedk;

zvezek po —20c

Knjige pošiljamo poštne pro-

sto.

Kdor želi imeti eno tih knjig,

naj nam poštним potom pošlje na-

ročnino.

Nota.

Za vsebino oglasov v Gl. Sv. ni odgovorno uredništvo niti upravništvo.

Valetin Potisek

GOSTILNIČAR

1235—1st St., La Salle, Ill.

Se priporoča rojakom za obilen obik. Postrežbo točna in izborna

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

MED NAMA!

Ako hočeš imeti dobro fotografijo, pridi k meni.

Jaz se bavim s tem poslom že 25 let in moj delokrog se je med tem časom zelo razširil. To pove dovolj. Pridi k meni in bodi prepričan, da ti izdelam po zmerni cene fino sliko v najbolj izdelovalnici fotografij, kar jih je na zapadni strani (West Side) mesta.

Wilke

Izkušen fotograf

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 287

ZADOVOLJSTVO V ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno čmerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

**Trinerjevo zdravilno
grenko vino,**

ki pospešuje siast do edi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarjati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

Dober tek.

Izborna prebavljanje.

Trdno zdravje.

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odzimate mnogo boleznih od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite boleznih.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specialitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.